

Kilka słów o Majdanie od ukraińskiego nacjonalisty rosyjsko-polskiego pochodzenia Кілька слів про Майдан від українського націоналіста російсько-польського походження

Szczerze mówiąc autor tych słów nie jest przyzwyczajony do przedstawiania własnego stanowiska, na dodatek doniośle i stanowczo. Zawód dziennikarza nauczył: nic osobistego, w pierwszej kolejności obiektywność, bezstronność, dokładność.

Але ніякі ситуації – як і раніше, в якій перебуває Україна – вимагають однієї з канонів. То ситуації, в якій, наприклад, лежить велика кількість людей, інтенсивно пам'ятати «твою маю» і хлусити на голові, що деякі з відрізків крижаної води... А вже потім можна точно, неупереджено і об'єктивно.

Майдан став уже легендою, фактором впливу на світову політику та сторінкою в підручнику історії. Проте він і далі продовжує існувати й розходитися найближчим часом не збирається, бо поки що не вирішено жодної з проблем, яка його спричинила. Тобто, його вплив та значення ростимуть і надалі. І саме останній факт робить Майдан об'єктом впливу чи, навіть, мішенню для численних його противників. У хід ідуть усі можливі засоби – від адекватної критики до гіпертрофованої брехні. А тут із цим уже варто розібратися. І я візьму на себе цю місію з особливої причини.

Я – майже 100% росіянин. Моя мати народилася в Москві, а її рід походить із Самарської губернії. Батько – уродженець Далекого Сходу. Але є серед моїх предків і ті, які походять з-за протилежних Росії українських кордонів, – батькова мати і моя бабуся, Франческа Томашпольська, була представницею багатого польського роду з Кам'янця-Подільського. Одним словом, jestem «stuprocentowym» Українцем.

Та скромна виправка в глибоку власну генеалогію, została tutaj umieszczona dla konstatacji absolutnego niezaangażowania autora tych słów. Bo chodzi już nie tylko o prawo Ukraińców do protestu, ale przede wszystkim o formę tego protestu, a także o odpowiednie zarzuty, które ostatnio się nasiliły: teraz obwinia się aktywistów Majdanu nie tylko o ekstremizm czy nacjonalizm, są nazywani też skrajnymi pravicowcami, faszystami etc. Słowo «faszysta» niestety, faktycznie straciło swoje pierwotne znaczenie i teraz stało się narzędziem manipulacji informacyjnej. Dzisiejszą władzę przeraża rozpręszczenie się prawie na cały kraj, tradycyjnego dla mieszkańców Ukrainy Zachodniej hasła «Sława Ukrainie!». «Героям Слава» – відповідають мешканці Сходу України, стоячи під прапорами Unii Europejskiej. Majdan tworzy własny system znaków, korzystając

Правду кажучи, авторів цих рядків дещо незвично писати від особистого «я», ще й особливо та підкреслено. Бо професія журналіста навчила: нічого особистого, перш за все, об'єктивність, неупередженість, точність.

Але деякі ситуації – як от нинішня, в якій нині перебуває Україна, – вимагають відходити від канонів. Коли, наприклад, дуже хочеться стримано та інтелектуально згадати про «твою матю» та хлюпнути на деякого відрізок крижаної води... А вже потім можна точно, неупереджено і об'єктивно.

Майдан уже став легендою, фактором впливу на світову політику та сторінкою в підручнику історії. Проте він і далі продовжує існувати й розходитися найближчим часом не збирається, бо поки що не вирішено жодної з проблем, яка його спричинила. Тобто, його вплив та значення ростимуть і надалі. І саме останній факт робить Майдан об'єктом впливу чи, навіть, мішенню для численних його противників. У хід ідуть усі можливі засоби – від адекватної критики до гіпертрофованої брехні. А тут із цим уже варто розібратися. І я візьму на себе цю місію з особливої причини.

Я – майже 100% росіянин. Моя мати народилася в Москві, а її рід походить із Самарської губернії. Батько – уродженець Далекого Сходу. Але є серед моїх предків і ті, які походять з-за протилежних Росії українських кордонів, – батькова мати і моя бабуся, Франческа Томашпольська, була представницею багатого польського роду з Кам'янця-Подільського. Одним словом, «чистокровний» українець.

Цей скромний екскурс у власну генеалогію – для констатації абсолютної неупередженості автора цих рядків. Бо мова не лише про право українців на протест, але, перш за все, про форму цього протесту. І про відповідні закиди, які останнім часом посилюються: тепер лунають звинувачення активістів Майдану не лише в екстремізмі чи націоналізмі, їх уже називають ультраправими, фашистами і т.д. Слово «фашист», на превеликий жаль, фактично втратило первісне значення і тепер просто стало інструментом інформаційної маніпуляції. Нинішню владу лякає поширення традиційного для західняків гасла «Слава Україні!» практично майже на всю країну. «Героям Слава!» – відповідають жителі Сходу України, стоячи під прапорами Євросоюзу. Майдан створює власну знакову систему, користуючись деякими усталеними традиціями, але смішно ро-

Круглий стіл мав шанси стати символом єдності

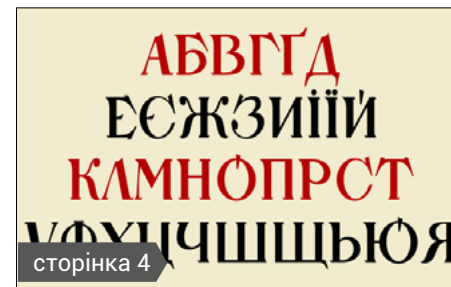
Okragły Stół miał szanse zostać symbolem jedności

сторінка 3

Ніщо не виправдовує мовну зраду

Nic nie usprawiedliwia zdrady języka

сторінка 4

Конкурс «Доля моєї родини та місцевості у XX-XXI столітті»

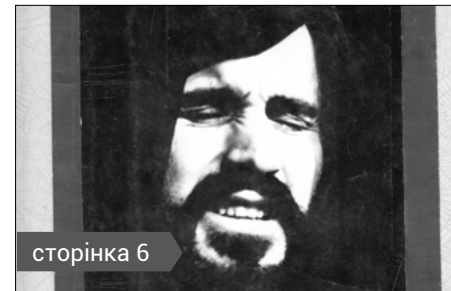
Konkurs «Losy mojej rodziny i miejscowości w XX-XXI wieku»

сторінка 5

Немен не питав мене про кому

Niemen nie pytał mnie o komunę

сторінка 6

Канадці солідарні з народом України

Kanadyjczycy solidarni z narodem Ukrainy

сторінка 7

з niektórych ustalonych tradycji, jednak dziwnie wygląda na tym tle wniosek o totalnej «banderyzacji» Ukrainy, jaką straszą na antenach radia i w telewizji adepci polityki kremlowskiej na Ukrainie. Niektórzy prorządowi deputowani Rady Najwyższej, ich ideologiczni sojusznicy i specjaliści od technologii politycznych oraz mentorzy z rosyjskiej czołówki politycznej, usiłują interpretować eurointegracyjne pragnienia Ukraińców, odwołując się do ideologii nacjonalistycznej i szowinizmu. Przy tym, bardzo często te obwinienia to bezmyślne powtarzanie «horrorów», jakimi karmiono lud za czasów władzy radzieckiej o banderowcach-nacjonalistach. Trwa tradycyjna wojna uprzedzeń.

Rozumiem, że nawoływanie w tym momencie ludzi do studiowania podręczników z historii również jest pozbawione sensu, ponieważ tam są takie same bzdury, jak w głowach niniejszych odpowiedzialnych za oświatę polityków. Oczywiście jest proste wyjście – zainteresować się badaniami historycznymi prawdziwych naukowców. Przy okazji, praktycznie na dniach pojawił się niezwykle ważny i wyważony pod każdym względem apel badaczy ukraińskiego historycznego i współczesnego nacjonalizmu i ruchów prawicowych, pod którym podpisało się wielu znakomitych uczonych ze światowych ośrodków naukowych. W uzasadniony sposób odrzucają oni obwinianie «majdanowców» o agresywny ekstremizm, szowinizm i inne grzechy ideologiczne, które przypisują im nie tylko rosyjskie i polskie, ale również światowe media.

Aby uświadomić istotę pojawienia się Majdanu, należy zrozumieć stan współczesnego społeczeństwa ukraińskiego. Według najnowszych danych badań socjologicznych ponad 40% mieszkańców ogłoszonej 24 sierpnia 1991 roku Ukrainy, dotychczas żałuje, że ZSRR rozpadł się. Ponad 20 lat nominalnie niepodległa Ukraina, jest produktem połowicznego rozpadu imperium rosyjsko-radzieckiego z jej paternalizmem, stereotypami, zasadami patriarchalnymi, wiarą w «dobrego cara», «sprawiedliwego Stalina» oraz komunistyczną przyszłość jednocześnie. A władza nadal wykorzystuje wykrzywioną mentalność ludzi do realizacji własnych celów.

W odpowiedzi na to ponad połowa Ukraińców postanowiła, że już nie jest w stanie żyć w tych antyhumanitarnych warunkach. Postanowili zabrać się do ciężkiej i niewdzięcznej pracy – siłą złamać pozostałości systemu radzieckiego. Czy można ich przez to nazywać ekstremistami?

Na Majdanie nikt nie pyta o narodowość. Tam złączyli się absolutnie różni ludzie: tysiące prostych mieszkańców wsi i miasteczek wraz z mieszkańcami Kijowa i innych wielkich miast, pracownicy i intelektualiści, studenci i emeryci, nacjonałści i kosmopolici z przekonania. Mają

wspólny cel: własnymi rękami stworzyć własny cywilizowany i demokratyczny kraj, przy czym dzięki samoorganizacji, bez pomocy jakiegokolwiek dowództwa. Według kanonów historii to państwo zostanie zrodzone w sprzeczkach (nie tylko ideologicznych), a jeszcze skropione cierpieniem, walką, zwolnione od wroga ceną życia. Jak to właśnie stało się w innych narodach-sąsiadach, którzy zamieszkują naszą Europę. Zresztą, na czym polega szowinizm Rosjan, Żydów, Polaków, Białorusinów, Tatarów krymskich, którzy chcą być patriotami i budowniczymi państwa ukraińskiego? W tej sprawie Ukraińcy potrzebują pilnego i czynnego wsparcia Zachodu. Aby samodzielnie utrzymać się przeciwko postradzieckiemu imperium rosyjskiemu brakuje na razie zarówno sił, jak i doświadczenia. Najpierw należy wygrać najważniejszą bitwę o prawo samodzielnego wyboru cywilizacyjnego. Wyboru między cywilizacją mongolo-bizantyjską i zachodnią. Hasła i kolor flag – to wszystko jest przemijające, to jedynie otoczka protestu, który wymaga emocji. Tak naprawdę pytanie «jesteś Ukraińcem czy nie» w ogóle nikogo nie interesuje – to mogą stwierdzić, bo już rozmawiałem z nie jednym dziesiątkiem protestujących.

Oczywiście, wykorzystanie butelek z koktajlem Mołotowa – to podstawa do kryminalnego dochodzenia w każdym kraju. Ale użycie siły i broni przez służby porządkowe przeciwko wszystkim obywatelom, którzy trafiają się pod rękę – to przedmiot dla dochodzenia ze strony Trybunału Międzynarodowego.

Wielkie kryzysy – to takie sprawdziany na społeczną dojrzałość i jasność umysłu. I jeśli w tym trudnym momencie historii, epoce wielkich załamań, popełniamy błędy – nie trzeba krzyczeć nam «nacjonałści!». Nie trzeba nazywać nas «faszystami», ponieważ obraża się w ten sposób pamięć naszych rodziców, którzy (łącznie z OUN-owcami) szczerze walczyli z faszyzmem w czasach II wojny światowej. Czy wiecie o dyżurach przedstawicieli Majdanu, którzy dbają o bezpieczeństwo Żydów wokół synagog kijowskich? Czy wiecie, że wojowniczo nastawiony «Prawy sektor» jest dzisiaj aktywnym zwolennikiem negocjacji z władzą i ma bardziej konstruktywne propozycje, niż polityczni liderzy opozycji parlamentarnej? Których, przy okazji, już od dawna na Majdanie nie uważa się za przywódców.

Majdan – to ogromne źródło społecznego kapitału, najbardziej tolerancyjny teren w całej Ukrainie, gdzie nie ma miejsca na wrogość narodową, a do tego jest to jeszcze szkoła kultury bytowej i życzliwości. A jeśli ktoś ma chęć wyrazić szczerze podziękowania, udzielić pomocy lub nawet życzliwie skrytykować – będziemy wdzięczni. To nie wymaga wielkiego wysiłku – po prostu przyjeżdźcie na Majdan.

Dmytro IWANOW,
zdjęcia autora

бити з цього висновку про тотальну «бан-деризацію» України, якою так залякують у телерадіофірах провідники кремлівської політики в Україні. Деякі провідні депутати Верховної Ради, їхні ідеологічні союзники й консультанти з числа політехнологів та наставники з російської політичної верхівки намагаються інтерпретувати євроінтеграційні прагнення українців націоналістичною ідеологією та шовінізмом. Причому, дуже часто ці звинувачення – бездумне повторювання «лякалок», якими годували десятиліттями за радянської влади про бан-дерівців-націоналістів. Іде традиційна війна упереджень.

Розумію, що закликати в цей момент маси народу взяти в руки підручники з історії теж безглуздо, бо там якраз така ж нісенітниця, що й у головах нинішніх відповідальних за освіту політиків. Звичайно, є простий вихід – поцікавитися історичними дослідженнями справжніх науковців. До речі, буквально днями з'явилася надзвичайно важлива і виважена в кожному слові заява дослідників українського історичного та сучасного націоналізму та правих рухів, підписи під якою поставили чимало авторитетних учених зі світових наукових центрів. Вони аргументовано й доказово відкидають звинувачення майданівців у агресивному екстремізмі, шовінізмі та інших ідеологічних гріхах, які їм уже приписали у ЗМІ не лише російських та польських, але й у світових.

Для того, щоб усвідомити суть появи Майдану, треба зрозуміти стан сучасного українського суспільства. За свіжими даними соціопитувань понад 40% населення проголошеної 24 серпня 1991 року України досі шкодують про розпад СРСР. Понад 20 років номінально незалежна Україна є продуктом напіврозпаду російсько-радянської імперії з її патерналізмом, стереотипами, патріархальними засадами, вірою в «доброго царя», «справедливого Сталіна» та комуністичне майбутнє одночасно. І влада продовжує вигідно користатися цією спотвореною ментальністю у власних цілях.

У відповідь на це більше половини українців вирішили, що вже не в змозі скінити в цих антигуманних умовах. Вони вирішили заходити до важкої та невдячної праці – силою зламати залишки радянської системи. Чи можна їх через це назвати екстремістами?

На Майдані «національне» питання відсутнє. Там об'єдналися абсолютно різні люди: тисячі простих мешканців сіл та містечок разом із киянами та мешканцями інших великих міст, робітники та гуманітарії, студенти та пенсіонери, націоналісти та космополіти за переконанням. У них спільне бажання: власними руками ство-

рити свою цивілізовану і демократичну державу, причому завдяки самоорганізації, без допомоги будь-якого керівництва. І за канонами історії ця держава буде народжена в суперечках (не лише ідеологічних), а ще вистраждана, виборена, звільнена від ворога ціною життя. Як це, власне, сталося в інших народів-сусідів, які населяють нашу Європу. Зрештою, у чому шовінізм росіян, євреїв, поляків, білорусів, кримських татар, які хочуть бути патріотами і будівничими української держави? У цій справі українці потребують негайної та дієвої підтримки Заходу. Самотужки встояти проти пострадянської російської імперії бракує наразі й сил, і досвіду. Спочатку потрібно виграти основну битву – за право самостійного цивілізаційного вибору. Вибору між монголо-візантійською та західною цивілізаціями. Гасла та колір прапорів – це швидкоминуче, це оболонка протесту, який вимагає емоцій. Насправді нікого з майданівців питання «чи ти українець, чи ні» взагалі не цікавить – це можуть стверджувати, бо вже спілкувався не з одним десятком протестувальників.

Звичайно, використання пляшок із коктейлем Молотова – це підстава для кримінального переслідування в будь-якій країні. Але розв'язаний силовими відомствами терор проти всіх громадян, котрі потрапляють під руку, – це вже предмет для розслідування з боку Міжнародного трибуналу.

Великі кризи – це такі собі іспити на суспільну зрілість та здоровий глузд. І якщо в ці складні моменти історії, епохи великих зламів ми припускаємося помилок – не треба кричати нам «націоналісти!». Не треба називати нас «фашистами», бо ви ображаєте пам'ять наших батьків, які щиро боролися з фашизмом під час Другої світової (і оунівці в тому числі). Чи знаєте ви про патрулювання майданівців біля київських синагог? Чи знаєте, що войовничо налаштований «Правий сектор» нині є активним прихильником переговорів із владою і має конструктивніші пропозиції, ніж політичні лідери парламентської опозиції? Яких, до речі, давно вже на Майдані не вважають своїми лідерами.

Майдан – величезне джерело соціального капіталу, найтолерантніше місце в усій Україні, де немає і не може бути національної ворожнечі, а ще школа побутової культури та ввічливості. А якщо в когось є бажання дати широкосердну пораду, допомогти, підтримати чи навіть доброзичливо покритикувати – будемо вдячні. Для цього не треба нічого складного – просто приїдьте на Майдан.

Дмитро ІВАНОВ,
фото автора

Strony Okrągłego Stołu

25 lat temu, 6 lutego 1989 roku, w Warszawie zaczęły się obrady Okrągłego Stołu. Zakończyły się 5 kwietnia podpisaniem porozumień pomiędzy stroną rządową i opozycją.

Porozumienia Okrągłego Stołu m.in. obejmowały legalizację związku zawodowego «Solidarność», kształt ordynacji wyborczej, wprowadzenie drugiej izby parlamentu, czyli Senatu, oraz urzędu Prezydenta PRL. Doprowadziły do tzw. częściowo wolnych czerwcowych wyborów w 1989 roku, w których po raz pierwszy w powojennej historii Polski uczestniczyła opozycja.

Okrągły Stół miał szansę zostać symbolem jedności narodowej, ale tak się nie stało. Dziś to wydarzenie przez jednych jest oceniane jako wielki sukces, przez drugich jako zdrada narodowa. Pierwsi idealizują go, zaznaczając, że bez niego przemiany demokratyczne nie byłyby możliwe. Drudzy mówią o zмові przeciwko społeczeństwu, a także o tym, że nie doprowadził do dekomunizacji i lustracji. Według wielu historyków pokojowe przekazanie władzy w Polsce, stało się przykładem dla państw tego regionu.

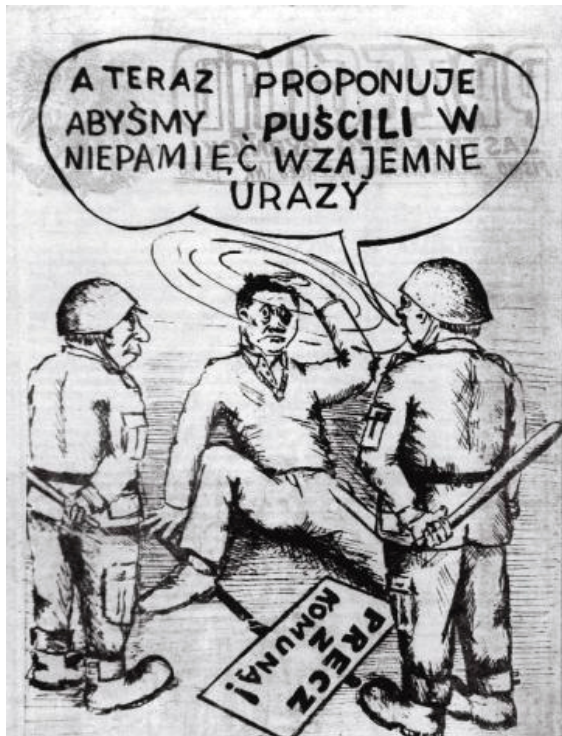
W związku z tą rocznicą, a także z protestami na Ukrainie, dużo się mówi ostatnio o wykorzystaniu przez Ukrainę polskiego modelu negocjacji. Jednak sytuacje, w których znalazły się nasze kraje – Polska w 1989 roku, a Ukraina w 2014 roku – są różne. Oprócz tego tradycja dialogu przy okrągłym stole w celu znalezienia wyjścia ze skomplikowanej sytuacji należy do tradycji europejskich. Natomiast polityczna kultura na Ukrainie ma cechy postimperialistyczne, według których tradycyjnie ignoruje się wyrazy społecznego niezadowolenia.

Mimo wszystko, próby przeprowadzenia wspólnych rozmów – jak dotąd bezskuteczne – były podejmowane przez ukraińskie władze i opozycję. Wygląda na to, że obie strony na razie nie są gotowe szukać kompromisu. Jak też nie są gotowe zaakceptować stronę trzecią, którą jest Majdan.

Natalia DENYSIUK

Сторони Круглого столу

25 років тому, 6 лютого 1989 року, у Варшаві почалися переговори за Круглим столом. Закінчилися вони 5 квітня підписанням угоди між владою та опозицією.

Домовленості Круглого столу передбачали, зокрема, легалізацію профспілки «Солідарність», визначення виду виборчої системи, створення другої палати парламенту, тобто Сенату, та інституту президента в Польщі. Згідно з ними в 1989 році відбулися також так звані частково вільні червневі вибори, в яких уперше в післявоєнній історії Польщі брала участь опозиція.

Круглий стіл мав шанси стати символом національної єдності, але так не сталося. Сьогодні цю подію одні оцінюють як великий успіх, інші – як національну зраду. Перші ідеалізують Круглий стіл, зазначаючи, що без нього не були б можливими демократичні зміни. Другі говорять про змову проти суспільства, а також про те, що він не привів до декомунізації та лustracji. На думку багатьох істориків, мирна передача влади в Польщі стала прикладом для інших країн цього регіону.

З огляду на річницю польського Круглого столу та на протести в Україні, останнім часом часто говорять про використання Україною польської моделі ведення переговорів. Однак обставини, які склалися в наших країнах, у 1989 році в Польщі та в 2014 році в Україні, різні. Крім цього, традиція ведення діалогу за Круглим столом з метою знайти вихід зі складної ситуації є традицією європейською. Натомість політична культура в Україні має постімперіалістичний характер, згідно з яким прояви суспільного незадоволення традиційно ігноруються.

Попри все представники української влади й опозиції здійснили спробу переговорів, хоч вона й не увінчалася успіхом. Імовірно, обидві сторони поки що не готові шукати компроміс. Так само, як не готові визнати існування третьої сторони – Майдану.

Наталія ДЕНИСЮК

Jerzy Kłosiński, redaktor naczelny «Tygodnika Solidarność»:

Jak wiadomo, nie ma łatwych porównań. Ale co wydaje mi się podobne do dzisiejszej sytuacji na Ukrainie a Polsce okrągłego stołu? Jest chęć wyrwania się społeczeństwa z kleszczy systemu oligarchicznego, podporządkowanego interesom Rosji. W 1989 r. była zgoda ZSRR i USA na samodzielne układanie w Polsce nowego porządku przez władzę i opozycję. Zawarto porozumienie przy okrągłym stole, które de facto dawało gwarancję, że stara władza, nie tracąc wpływu, a upodmiotowienie społeczeństwa będzie ograniczone. To był wtedy pewien przełom, że te dwie strony konfliktu mogły wspólnie ustalić modus vivendi, ale strategicznym błędem był potraktowanie go jako trwałego porządku. Po 25 latach widać, że koszty społeczne tego porozumienia są ogromne. Dlatego ważne jest, aby obudzenie społeczeństwa, jakie widać dziś na Ukrainie, przybrało kształt instytucjonalny, poprzez powstanie reprezentacji wolnego społeczeństwa na wszystkich szczeblach państwa.

Єжи Клосінський, головний редактор видання «Tygodnik Solidarność»:

Як відомо, немає легких порівнянь. Але що здається мені схожим у сьогоднішній ситуації в Україні та в Польщі часів круглого столу? Існує бажання суспільства вирватися з лежачої олігархічної системи, котра підпорядковується інтересам Росії. У 1989 р. існувала згода СРСР і США на самостійне формування владою й опозицією нового устрою в Польщі. За круглим столом досягнуто порозуміння, яке де-факто давало гарантію, що колишні можновладці не втратять впливу, а здатність суспільства дієво впливати на владу буде обмеженою. На той час це був певний перелом, який полягав у тому, що обидві сторони конфлікту можуть спільно погодитися на мирне співіснування. Проте стратегічна помилка полягала в тому, що таке співіснування потрактували як довготривале. 25 років потому видно, що втрати суспільства від такої угоди величезні. Тому важливо, щоби помітне сьогодні в Україні пробудження суспільства набуло інституційних форм, наприклад, у вигляді представницьких органів вільного суспільства на всіх щаблях державної влади.

Grzegorz Naumowicz, historyk:

Obecne wydarzenia u naszego wschodniego sąsiada, powodują, że wśród polityków pojawiają się głosy o zasadności «przeszczepienia» pomysłu Okrągłego Stołu do Kijowa. Z całą pewnością na Ukrainie potrzebny jest dialog pomiędzy obozem prezydenta Janukowycza a opozycją, gdyż jego brak będzie prowadził do eskalacji napięć. Ukraińcy mogą czerpać z idei Okrągłego Stołu i doświadczeń Polski, powinni jednakże pamiętać o niebezpieczeństwach związanych z transformacją i uczyć się na naszych błędach. Solidarność w wielu aspektach nie podolała zadaniu, jakie spadło na opozycję nadspodziewanie szybko, żeby wspomnieć tylko fatalną w skutkach prywatyzację czy w zasadzie brak rozliczenia totalitarnego aparatu. Czy opozycja ukraińska jest w stanie podolać wyzwaniom? Na to pytanie nie jesteśmy dziś w stanie odpowiedzieć. Wiemy natomiast, że sytuacja dojrzała do zmian, które wydają się nieuniknione. Opozycja jest zdeterminowana a dla jej działaczy słowa poparcia płyną z całej Europy i Świata.

Ґжеґоґ Наумович, історик:

Нинішні події в нашого східного сусіда doprowadili do того, що серед політиків з'являються думки про обґрунтованість потреби «прищепити» Києву ідею Круглого столу. Звичайно, в Україні потрібний діалог між прихильниками президента Януковича й опозицією, тому що його відсутність призведе до ескаляції напруж. Українці можуть скористатися ідеєю Круглого столу і досвідом Польщі, але повинні пам'ятати про загрози, пов'язані з трансформацією, і вчитися на наших помилках. «Солідарність» у багатьох аспектах не виконала завдань, які несподівано швидко постали перед опозицією. Можна згадати хоча б про фатальну за наслідками приватизацію або непритягнення до відповідальності представників тоталітарного апарату. Чи українська опозиція здатна подолати виклики? На це питання сьогодні ми не можемо відповісти. Натомість знаємо, що ситуація дозріла до змін, які видаються неминучими. Опозиція налаштована рішуче, а на її підтримку лунають слова у Європі та світі.

Rafał DZIĘCIOŁOWSKI, dziennikarz «Gazety Polskiej»

Przyjęta w roku 1989 formuła okrągłego stołu, czyli porozumienia zasadniczej części opozycji polskiej z władzą komunistyczną w celu wyjścia z impasu politycznego oraz głębokiego kryzysu gospodarczego, w jakim znalazła się PRL, była od samego początku podyktowana słabością obu stron. Trzeba pamiętać, że władza komunistów oparta od zawsze w Polsce na rosyjskiej dominacji, na «rosyjskich bagnietach», w wyniku zmian i kryzysu w samym ZSRR, traciła swe oparcie i jedyną realną legitymację do rządzenia. Jednocześnie jednak opozycja nie miała dość siły, aby samej przejąć władzę w kraju. Okrągły stół był więc kompromisem i jak się później okazało kompromisem, który pozwolił komunistom na taką formułę transformacji kraju, w której zapewnili sobie gwarancję dominacji politycznej na lata oraz stali się największymi beneficjentami przemian gospodarczych.

Dla Ukrainy, która w moim przekonaniu jest w zupełnie innym momencie historycznym, w innych okolicznościach politycznych, z bardzo silnym i narastającym oporem społecznym, okrągły stół może być ewentualnym wzorem tylko jako postulat koniecznych rozmów i negocjacji przemian politycznych, społecznych i gospodarczych. W żadnym razie jednak formuła kompromisu nie powinna ograniczać determinacji i woli głębokich zmian, takich, które dadzą społeczeństwu ukraińskiemu pewność, że po raz kolejny nie zostanie zmarnowany jego zapal i niezwykła gotowość do poświęceń. Najważniejsze to nie zmarnować tej nadziei, która dziś jednoczy Ukraińców w walce o godność.

Рафал Дзенцьоловський, журналіст видання «Gazeta Polska»

Прийнята в 1989 році формула круглого столу, тобто порозуміння основної частини польської опозиції з комуністичною владою з метою виходу з політичної безвиході та глибокої економічної кризи, яка охопила ПНР, була від самого початку викликана слабкістю обох сторін. Потрібно пам'ятати, що влада комуністів, котра в Польщі завжди спиралася на російське домінування, на «російські багнети», в результаті змін і кризи в самому СРСР втрачала свою опору і єдине реальне право на правління. Проте водночас опозиція не мала достатніх сил, щоб самій взяти владу в країні. Тому круглий стіл був компромісом і, як пізніше виявилося, компромісом, котрий дозволив комуністам запровадити таку формулу трансформації країни, за допомогою якої вони гарантували собі політичне домінування на довгі роки та отримали найбільші вигоди від економічних змін.

Для України, яка на мою думку, переживає зовсім інший історичний момент, перебуває в інших політичних обставинах і має дуже сильний і наростаючий суспільний опір, круглий стіл може стати ймовірним зразком тільки як постулат про необхідність розмов і переговорів стосовно політичних, суспільних та економічних змін. Проте в жодному разі формула компромісу не повинна обмежувати рішучості та волі до глибоких змін, таких, які дадуть українському суспільству впевненість, що вкотре не буде змарновано його ентузіазм і надзвичайну готовність до самопожертви. Найважливішим є не змарнувати тієї надії, яка сьогодні об'єднує українців у боротьбі за гідність.

Язык ojczyzny dla każdego narodu jest podstawowym narzędziem zachowania dziedzictwa kulturalnego. Jednak o to narzędzie należy zadbać. Jak szybko ginie język? Faktem jest, że od 1950 roku w świecie zniknęło 250 języków. Do refleksji nad tym tematem skłania nas historia naszej bohaterki.

Duże miasto – duże możliwości, ale też nie mniejsze wyzwania. Miasto zmienia człowieka, bez względu na to czy chce on tego czy nie. Zmiany będą, natomiast na ile są one jakościowe i treściowe, zależy od indywidualnych cech każdego z nas.

Metropolie «celują» w młodzież, która przybywa z prowincjonalnych miasteczek czy wsi: na studia, do pracy, w poszukiwaniu lepszego losu. Już po roku pobytu w dużym mieście, najbardziej ulegli przybysze, stają się drażliwsi i arogancy w stosunku do innych, jakby im się wydawało, że podnieśli się o szczybel wyżej ponad swoich rodaków. Jednak główny problem tkwi w czymś innym. Urbanizacja, niestety wykorzenia własne zasady ludzkie, przekształca indywidualność. Dla komfortowej integracji w społeczności metropolii należy jej ustępować, świadomie coś w sobie zmieniać, przekraczać oznaczone przez siebie granice.

Moja koleżanka od dzieciństwa marzyła o studiach w stolicy. Była przekonana, że w małym mieście, skąd pochodzi, nie ma warunków do pełnej realizacji zawodowej, dlatego bardzo się cieszyła, gdy dostała się na jeden z kijowskich uniwersytetów. Pierwszy problem, z którym zetknęła się Oksana (tak ma na imię moja koleżanka), to był konflikt językowy.

«W naszym kraju nie znać rosyjskiego, nawet jeśli urodziłeś się na Ukrainie Zachodniej, gdzie przeważała się językiem ukraińskim, to coś dziwnego. Język rosyjski słyszymy w telewizji, w radiu, w prasie czytamy artykuły napisane po rosyjsku. Jednak po zapoznaniu się ze swoimi kolegami z roku i nauczycielami akademickimi byłam zszokowana, że niektóre osoby na Ukrainie nie potrafią zrozumieć języka ukraińskiego!» – opowiada o swoich wrażeniach dziewczyna.

Gdy przyjaciele opowiadali nawzajem jakieś historie z życia, Oksana musiała opowiadać dwukrotnie: najpierw w języku ukraińskim, a później tłumaczyć to na rosyjski. Tak dziewczyna zaczęła się posługiwać językiem rosyjskim, bo po co powtarzać wszystko dwa razy, jeśli da się to wyjaśnić w języku dla wszystkich zrozumiałym.

Później, w czasie studiów, koleżanka dodatkowo zaczęła pracować jako administrator w jednej z kijowskich restauracji. Dyrektor zastrzegł na początku, że jeśli gość zwraca się w języku rosyjskim, o żadnym patriotyzmie i pragnieniu

rozmawiania po ukraińsku, nie może być mowy. A była to restauracja z kuchnią ukraińską, z odpowiednim wystrojem wnętrz i potrawami w menu.

«Czy czułam wstyd z tego powodu, że zapominam ukraiński? Nie. Było mi tak zręcznie, wszyscy mnie rozumieli i akceptowali, nie nazywali «zachodniaczką» czy «banderówką». Co więcej, cieszyłam się z tego, że w lepszym stopniu poznałam rosyjski» – zapewnia koleżanka.

Gdy Oksana wróciła na kilka dni do domu, musiała przypominać sobie ukraińskie wyrazy, by opowiedzieć rodzicom o swoim życiu w stolicy. Wtedy przyszedł moment poważnej refleksji. Dziewczyna nie zaprzecza: nikt jej nie zmuszał, sama dobrowolnie zrezygnowała z języka ojczystego, który niby przeszkadzał jej akceptacji w środowisku. Teraz koleżanka rozmawia wyłącznie w języku ukraińskim, pilnie pracuje nad jego poprawą.

Oksana mieszka w stolicy od pięciu lat. Po tym, jak wróciła do języka ukraińskiego, postawa innych wobec niej się nie zmieniła.

«Podobnie, jak większość moich rówieśników, pragnę być Ukrainką w każdym

zakątku naszego kraju, bez względu na to, czy to zachód czy wschód. Obecnie z dumą opowiadałam w Kijowie, że jestem Lwowianką i uśmiecham się w odpowiedzi na komplement, jak słyszycie rozmawiam po ukraińsku, a rosyjskojęzyczni uczeni proszą mnie o wybaczenie, że rozmawiam z mną po rosyjsku» – śmieje się dziewczyna. – «Takie pragnienie, aby dostosować się do życia stołecznego w zamian za rezygnację z przekonania, uważam za pożyteczne doświadczeniem. Dopiero po nim zaczęłam uświadamiać, że szacunek zdobywa się przez czyn, a nie przez kopiowanie obcego i nie zawsze prawidłowego modelu zachowania».

W dziełach klasyków literatury ojczystej, można spotkać sceny, kiedy to ludzie wyjeżdżający do miast, zamieniali język ukraiński na rosyjski, co miało niby oznaczać inteligencję, albo było świadectwem mody. Zasada ta działa jednak do dzisiaj. Drugim powodem są bariery w robieniu kariery. Jednak nic nie usprawiedliwia zdrady języka. Zawsze można pozostać Ukrainką i rozmawiać w języku ukraińskim, przecież jesteśmy mieszkańcami Ukrainy.

Oksana PUNIAK

Рідна мова для кожного народу – це потужний інструмент збереження культурної спадщини. Однак про цей інструмент потрібно dbати. Чи легко зникає мова? Відповісти на це питання допоможе такий факт: із 1950 року у світі зникло 250 мов. А задуматися над цим допоможе приклад нашої героїні.

Велике місто – великі можливості, але й не менші зусилля. Воно міняє людину, хоче вона того чи ні. Наскільки якісні та суттєві ці зміни, залежатиме від індивідуальних рис кожного, але вони будуть.

«Під прицілом» мегаполісів – молодь, що приїжджає з провінційних містечок чи сіл: хто навчатися, хто працювати, а хто просто кращої долі шукати. І вже після прожитого року у великому місті найбільш піддатливі приїжджі стають драгтивнішими та зухвалішими у ставленні до інших, нібито вони стали на щабель вище від своїх земляків. Однак, це не основна проблема. Біда в тому, що урбанізація викорнює власні людські принципи, перебудовує індивідуальність. Для того, аби комфортно інтегруватися в «мегаполісне» суспільство, треба йти йому на поступки, свідомо щось змінювати в собі, переходити поставлені собою межі.

Моя подруга ще з дитинства мріяла здобувати освіту у столичному навчальному закладі. Вона була переконана, що в маленькому місті, з якого вона родом, немає умов для повної реалізації професійних якостей, і дуже тішилася, коли вступила в один з київських університетів. Перша проблема, з якою зіткнулася Оksana (так звати подругу), – мовний конфлікт.

«Не знати у нашій країні російської мови, навіть будучи уродженкою Західної України, де розмовляють виключно державною мовою, є чимось дивним. Адже російська лунає з екранів телебачення, радіо, ми читаємо статті російською в більшості українських видань. Але, познайомившись зі своїми одногрупниками та викладачами, я здивувалася, що для деякого нормальним явищем є й не розуміти в Україні української!» – ділиться враженнями дівчина.

У компаніях, коли друзі ділилися якими-сь історіями із життя, Оксані доводилося розповідати двічі: українською та перекладати для російськомовних друзів. Так дівчина і почала послуговуватися російською, мовляв, для чого кожного разу повторювати, якщо можна одразу все пояснити мовою, яка всім зрозуміла.

Згодом, паралельно з навчанням, подруга влаштувалася адміністратором в одному з київських ресторанів. Директор закладу одразу доступно пояснив: якщо гість звер-

тається російською – про жоден патріотизм і бажання говорити українською не може й бути мови. Хоча це був ресторан української кухні з відповідним дизайном та стравами в меню.

«Чи відчула я сором за те, що почала забувати українську? Ні. Мені було комфортно, мене всі розуміли і адекватно сприймали, не називали «западенкою» чи «бандерівкою». Більше того: я раділа, що почала спілкуватися російською на кращому рівні», – запевняє подруга.

Коли ж Оксана приїхала на кілька днів додому, то не зуміла підібрати українських слів, щоб розповісти батькам про своє столічне життя. Тоді й серйозно задумалася. Дівчина не заперечує: це була не вимушена, а добровільна відмова від власної мови, яка нібито перешкоджала її прийняттю до спільноти. Тепер подруга розмовляє тільки українською, сумлінно працюючи над її вдосконаленням.

Оксана живе в головному місті України вже п'ятий рік. Після того, як знову перейшла на українську, ставлення оточуючих до неї аж ніяк не змінилося.

«Я, як і більшість моїх ро-

весників, хочу бути українкою в кожному куточку нашої країни, незважаючи на те, захід це чи схід. Зараз я з гордістю говорю в Києві, що я львів'янка, і усміхаюсь, коли чую комплімент про те, як гарно я говорю українською, а російські співрозмовники почали просити вибачення, що розмовляють російською, – сміється дівчина. – Колишнє бажання «влитися» у столичне життя, змінивши переконання, вважаю корисним досвідом. Бо лише таким шляхом до мене прийшло розуміння того, що повагу потрібно заслужити своїми вчинками, а не копіюванням чужої і не завжди правильної моделі поведінки».

Ще у творах класиків вітчизняної літератури можна натрапити на сцени, коли люди виїжджаючи у місто змінювали українську на російську. Насамперед тому, що це був показник інтелігентності, і це було модно. Такий принцип діє і сьогодні. Друга причина – кар'єрні бар'єри. Але ніщо не виправдовує мовну зраду. У будь-якому разі можна залишатися українцем і розмовляти українською, зрештою, живемо в Україні.

Оксана ПУНЯК

W świecie istnieje około 6000 języków. Połowa z nich może zniknąć w ciągu dwóch-trzech pokoleń. W celu ochrony różnorodności językowej w świecie w 1999 roku UNESCO ogłosiło 21 lutego Międzynarodowym Dniem Języka Ojczystego.

Na świecie istnieje blisko 6 tys. mow. Połowini z nich zagrożuje zniknięcie протягом двох-трьох поколінь. Щоб сприяти збереженню у світі мовної різноманітності, в 1999 році ЮНЕСКО оголосила 21 лютого Міжнародним днем рідної мови.

Wydział Kultury Rady Miasta Łuck
Centrum Kultury w Lublinie
Towarzystwo Kultury Polskiej na Wołyniu
im. Tadeusza Kościuszki
Wołyńska Szkoła Wyższa Ekonomii i Zarządzania

ogłaszają

VII Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Polskiej dla mieszkańców Ukrainy

pod patronatem
Konsula Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej
w Łucku Beaty Brzywczy
Mera Miasta Łuck Mykoły Romaniuka
Prezydenta Miasta Lublin Krzysztofa Żuka

Patronat medialny – gazeta „Monitor Wołyński”

Управління культури Луцької міської ради
Центр культури в Любліні
Товариство польської культури на Волині
ім. Тадеуша Костюшка
Волинський інститут економіки та менеджменту

оголошують

VII Декламаторський конкурс польської поезії і прози для мешканців України

під патронатом
Генерального консула Республіки Польща
у Луцьку Беати Бжівчи
Луцького міського голови Миколи Романюка
Президента міста Люблін Кшиштофа Жука

Медійний патрон – газета «Волинський монітор»

Założenia ogólne

1. VII Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Polskiej dla mieszkańców Ukrainy odbędzie się **w dniu 28 lutego 2014 r. o godz. 14.00** czasu ukraińskiego. O miejscu prowadzenia konkursu zainteresowane osoby zostaną zawiadomione w późniejszym terminie. Konkurs jest imprezą otwartą, przeznaczona dla osób mieszkających na stałe lub czasowo na Ukrainie.

2. Celem konkursu jest propagowanie literatury polskiej na Ukrainie oraz integracja Polaków i Ukraińców, doskonalenie warsztatu artystycznego, konfrontacja dokonań twórczych.

3. Laureaci Konkursu wytypowani podczas eliminacji w Łucku wezmą udział w VII Polsko-Ukraińskich Spotkaniach Mistrzów Słowa, które odbędą się na początku kwietnia 2014 r. w Lublinie.

4. Laureaci VI Polsko-Ukraińskich Spotkań Mistrzów Słowa kwalifikowani są bezpośrednio do udziału w VII Polsko-Ukraińskich Spotkaniach Mistrzów Słowa bez udziału w eliminacjach konkursowych.

5. Laureatom delegowanym z Ukrainy do udziału w VII Polsko-Ukraińskich Spotkaniach Mistrzów Słowa, organizatorzy zapewniają transport do Lublina i z powrotem oraz noclegi i wyżywienie w czasie pobytu w Polsce.

6. Laureaci delegowani z Ukrainy do udziału w VII Polsko-Ukraińskich Spotkaniach Mistrzów Słowa, w celu uzyskania wizy do Polski na 2 tygodnie przed wyjazdem (najpóźniej – w dniu 24 marca 2014 r.) muszą posiadać ważny paszport zagraniczny.

7. W przypadku braku ważnego paszportu zagranicznego we wskazanym dniu organizatorzy zastrzegają sobie prawo zamiany wytypowanych nagrodzonych laureatów, wyróżnionych posiadającymi ważny paszport.

Warunki uczestnictwa

- ukończone 15 lat;
- przygotowanie repertuaru nie prezentowanego w poprzednich konkursach;
- przygotowanie repertuaru z zakresu literatury polskiej w języku polskim lub ukraińskim. **Wykonawca może reprezentować tylko jedną instytucję** (np. szkołę, ośrodek kultury, klub);
- **zgłoszenie odbywa się do dnia 25 lutego 2014 r.** poprzez złożenie KARTY UCZESTNIKA lub zgłoszenie telefoniczne

Zgłoszenia przyjmuje Sofia Muliar (tel. +38 0979874574)

Kategorie konkursu:

A. TURNIEJ RECYTATORSKI

1. Repertuar uczestników obejmuje 2 utwory poetyckie w całości lub fragmentach lub 1 utwór poetycki i fragment prozy z **literatury polskiej** prezentowane w języku polskim lub ukraińskim;

2. O jakiegokolwiek zmianie repertuaru na każdym z etapów konkursu uczestnicy muszą natychmiast poinformować organizatorów;

3. Łączny czas wykonania nie może przekroczyć 6 minut.

Uwaga: Przekroczenie limitu czasu przez wykonawcę może spowodować wyłączenie go z oceny przez Sąd Konkursowy.

Zagальні засади

1. VII Декламаторський конкурс польської поезії і прози для мешканців України відбудеться **28 лютого 2014 р. о 14.00** за київським часом. Про місце проведення конкурсу зацікавлені особи будуть повідомлені пізніше. Цей конкурс – відкритий захід, призначений для тих, хто постійно або тимчасово проживає в Україні.

2. Метою конкурсу є промоція польської літератури в Україні, а також інтеграція українців і поляків, вдосконалення артистичних вмінь, співставлення творчих досягнень.

3. Лауреати, відібрані на конкурс в Луцьку, візьмуть участь у VII Польсько-українських зустрічах майстрів слова у Любліні (Польща), які відбудуться на початку квітня 2014 р.

4. Лауреати VI Польсько-українських зустрічей майстрів слова допускаються до участі у VII Польсько-українських зустрічах майстрів слова без проходження конкурсного відбору.

5. Лауреатам, делегованим з України до участі у VII Польсько-українських зустрічах майстрів слова, організатори гарантують перевезення до Любліна та назад, нічліги та харчування під час перебування в Польщі.

6. Лауреати, делеговані з України до участі у VII Польсько-українських зустрічах майстрів слова, за два тижні до фіналу (найпізніше – 24 березня 2014 р.) повинні мати дійсний закордонний паспорт (для отримання візи).

7. Якщо котрийсь із лауреатів у вказаний день не матиме дійсного закордонного паспорта, організатори мають право замінити його однією з осіб, відзначених

у конкурс, яка матиме дійсний закордонний паспорт.

Умови участі

• мати повні 15 років;

• приготувати репертуар, якого учасник не представляв у попередніх конкурсах;

• до репертуару мають входити твори польської літератури на польській або українській мові. **Виконавець може представляти лише одну інституцію** (наприклад, навчальний заклад, дім культури чи клуб);

• **подання заявки про участь триває до 25 лютого 2014 р.** шляхом заповнення АНКЕТИ УЧАСНИКА (безпосередньо або по телефону);

• **заявки приймає** Софія Муляр (тел. +38 0979874574)

Конкурсні категорії ДЕКЛАМАТОРСЬКИЙ ТУРНІР

1. Репертуар учасників має складатися з 2 поетичних творів чи їх фрагментів, або з 1 поетичного твору та 1 фрагменту прози з **польської літератури** на польській чи українській мові;

2. Про будь-яку зміну репертуару на будь-якому з етапів конкурсу учасники повинні негайно повідомити організаторів;

3. Загальний час виконання не може перевищувати 6 хвилин.

Увага: Перевищення виконавцем часового ліміту може призвести до його виключення з оцінюваних учасників конкурсу.

«Losy mojej rodziny i miejscowości w XX-XXI wieku» Regulamin Konkursu

1. Organizatorami konkursu są Instytut Historii i Filologiczny Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu oraz Federacja Organizacji Polskich na Ukrainie.

2. Konkurs trwa od **1 lutego do 10 maja 2014 roku**.

3. Konkurs przeznaczony jest dla polskiej młodzieży od 14 roku życia i osób dorosłych zamieszkałych na Ukrainie.

4. Celem konkursu jest opisanie i udokumentowanie historii polskich rodzin oraz ich miejscowości w XX wieku do chwili obecnej. Można również wybrać z tego zakresu pewien wycinek czasu.

5. Na konkurs należy nadesłać prace oryginalne, nigdy niepublikowane, oparte na samodzielnie zebranych materiałach źródłowych w postaci wywiadów, relacji świadków, ankiet, nie wydanych drukiem dokumentów archiwalnych, fotografii itp.

6. Praca może mieć dowolną formę pisemną np. obszernego wypracowania, kroniki, zbioru wspomnień, dokumentów, czy relacji z komentarzem, książki, dziennika. Należy nadać tytuł pracy.

7. Do pracy można dołączyć zdjęcia, rysunki, nagrania, filmy.

8. Praca może mieć formę podpisanego przez autora/autorów rękopisu lub maszynopisu (tradycyjnego

lub wydruku komputerowego)

9. Obowiązującym językiem prac jest język polski.

10. Prace mogą być przygotowane indywidualnie lub zespołowo. W przypadku prac zespołowych (maksymalnie do 6 osób) należy określić głównego autora i osoby wspierające.

11. Aby uczestniczyć w konkursie należy wypełnić formularz zgłoszeniowy dostępny m.in. na stronie internetowej Instytutu Historii i przesłać drogą elektroniczną lub pocztą do **20 kwietnia 2014 r.**: historia@pws.pl, Instytut Historii PWSW, ul. T. Terleckiego 6, 37-700 Przemyśl

12. Końcowy termin nadsyłania prac pocztą lub drogą elektroniczną upływa **10 maja 2014 r.** Ogłoszenie wyników nastąpi do **25 maja 2014 roku**.

13. Dla zwycięzców przewidziane są nagrody i drobne upominki. Zwycięzcy konkursu w grupie młodzieży (14 do 18 lat) otrzymają:

- **za zajęcie miejsc 1-3:** tablety oraz możliwość udziału w bezpłatnej 3 dniowej wycieczce do Polski.

- **za zajęcie miejsc 4-16:** możliwość udziału w bezpłatnej, 3 dniowej wycieczce do Polski oraz upominki rzeczowe (pendrivy, książki).

Zwycięzcy konkursu w grupie osób dorosłych (powyżej 18 lat) otrzymają:

- **za zajęcie miejsc 1-3:** nagrody pieniężne (1 miejsce 300 zł, 2 miejsce 200 zł, 3 miejsce 100 zł) oraz nagrody książkowe.

- **za zajęcie miejsc 4-10:** nagrody książkowe.

14. W przypadku zwycięstwa pracy przygotowanej zespołowo nagrodę otrzymuje osoba zgłoszona jako główny wykonawca, pozostali członkowie zespołu otrzymają upominki książkowe.

15. Pula nagród może zostać zwiększona.

16. Informacja o zwycięzcach Konkursu zostanie zamieszczona na stronie internetowej instytutu Historii oraz przesłana zwycięzcom.

17. Prace zwycięzców Konkursu zostaną opublikowane za zgodą autorów na stronie internetowej Instytutu Historii. W przypadku uzyskania środków finansowych prace te mogą zostać opublikowane w formie książkowej.

18. Prace zostaną ocenione przez Komisję Konkursową złożoną z wykładowców Państwowej Wyższej Szkoły Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu.

19. Sprawy nieuregulowane niniejszym regulaminem rozstrzygają Organizatorzy Konkursu.

20. Wszelkie pytania można kierować drogą mailową: historia@pws.pl lub pocztą tradycyjną: Instytut Historii PWSW, ul. T. Terleckiego 6, 37-700 Przemyśl

Niemen. Wspomnienie

Кiedyś usłyszałem, co najmniej dziwne, jak na tamte czasy zdanie, że «każde pokolenie ma swoją muzykę». Byłem jeszcze bardzo młody i taką «konstrukcję myślową» uznałem za niebezpieczną i prowokacyjną, ponieważ podważała mój cały, dotychczasowy przyzmat muzyczny. Trudno było się pogodzić z tym, że tak ciężko zdobyty muzyczny świat, przestanie być atrakcyjny nie tylko «generalnie», ale i mnie samego przestanie kiedyś kręcić.

Lata 60 i 70 minionego stulecia w ZSRR nie specjalnie obfitowały w różnorodność muzyczną. Kilka kanałów telewizyjnych i radiowych totalnie wypełniało eter zdoktrynizowaną sowiecką muzyką rozrywkową. Nawet klasyka muzyczna sowieckich kompozytorów, dawkowana w tak olbrzymich ilościach była nie do strawienia. Małym okienkiem na świat stał się rock'n'roll «na kościach» (gramofonowe nagrania na wykorzystanych błonach rentgenowskich), a w latach 70-tych już można było kupić jazzowe płyty z Elingtonem czy Ellą Fitzgerald. Szukaliśmy w tej muzyce wolności i indywidualizmu, ale jednak był to świat nierealny i syntetyczny.

Nadal czegoś mi brakowało. Należało wypełnić odpowiednim budulcem powstałą mentalną dziurę, ponieważ rodzina mojej Matki nie mogła w pełni sprostać temu zadaniu. Wojna i sowieckie realia w brutalny sposób przerwały naturalny rozwój polskiej kulturalnej tradycji naszej rodziny. I nagle świat eksplodował wszelkimi kolorami polskiej kultury. Ewa Demarczyk i Marek Grechuta, Kasia Sobczyk, Karin Stanek, Czerwone Gitary i Skaldowie, NoToCo, Stan Borys, Maryla Rodowicz, Czerwono-Czarni, Tadeusz Nalepa i wielu

innych młodych, gniewnych i znakomitych zagościło w naszym domu w Łucku. A sprawcą tej obfitości muzycznej w 1967 roku okazał się tranzystorowy radioodbiornik VEF-12. Już nie byliśmy osamotnieni w swojej pseudosocjalistycznej egzystencji. Radio Warszawa natychmiast stało się członkiem naszej rodziny i dzielnie pełniło rolę kulturalnej przepowiny z Macierzą.

Pamiętam, że pierwszym utworem, który usłyszałem w radiu było «Wspomnienie» Czesława Niemen. To było dla mnie również pierwsze spotkanie z polską poezją. Od tej chwili Niemen stał się moim muzycznym guru, a ja nazywałem go starszym bratem. Był bardzo «swoją», kresowiak ze Starych Wasiliszek. Nigdy nie myślałem, a nawet nie marzyłem o tym, że dane mi będzie kiedyś się z nim spotkać i porozmawiać, uściskać jego dłoń. On był daleko, w Polsce, za żelazną miedzą – «a туда нельзя, не положено» (a tedy nie wolno, a wam się to nie należy).

Luty 2004 roku. W Łucku zimno mokro i brzydko. Przypadkowo spotkałem na ulicy Polaków – poznałem po nadbuzzańskim akcencie. Okazało się, że delegacja z Zamościa. Ubrani zbyt optymistycznie jak

na wołyńską «chłapę», pytali gdzie można wymienić złotówki. Zaprosiłem ich do naszego Stowarzyszenia Kultury Polskiej na herbatę. Po drodze wstąpiliśmy do pobliskiej apteki po kilka flaszek «Wigoru» (wyłącznie w leczniczym celu). Szybko zaparzona herbata i pierwszy toast – «...no to za...». Wypijmy za Niemen – zaproponowałem – jeszcze niedawno był wśród nas. – Znać tu Czesia? – zdziwili się...

Wrocław 1976 roku dla 20-letniego chłopaka był wszystkim – całym światem, a jednocześnie takim swojskim miejscem na ziemi. Był przedłużeniem kochanego Lwowa, kusił wolnością i letnią przygodą. Pod «Monopolem» od razu zaprzyjaźniłem się z artystami, szybko też zacząłem malować i sprzedawać razem z nimi swoje wrocławskie pejzaże i martwe natury. Sprzedane czy nie – wieczorem wszyscy szliśmy do «Pałacyka» na disco czy dobry jazz.

«Cześć, jestem Jurek. Ciocia mówiła, że przyjechałeś ze Lwowa. Mów mi kuzyn». Pytał o Wołyń, Lwów i Rodzinę. Rozmawialiśmy o sztuce i muzyce, o dziewczynach i «pie**j komunie». Opowiadałem o tranzystorze VEF, ponieważ dziwił się, że ja mocno «siedzę w temacie». «Jestem akustykiem u Niemen – powiedział – za parę dni Czesio będzie we Wrocławiu, możesz przyjść na próby». Niemen nie pytał mnie o komunę, nie rozmawialiśmy o muzyce. Pytał o Wołyń i Lwów.

Lwów 1977, koniec stycznia. Ostatni koncert Niemeny we Lwowskiej Operze. Wczoraj pojechaliśmy z Czesławem do Orląt – na Łyczaków. W «tromwaju» było zbyt tłoczno, wyszliśmy dwa przystanki przed Cmentarzem. Mieliśmy rację – szli za nami do samego Cmentarza, a później krążyli za nami między grobami. «Wiesz, nie ryzykujemy. Chcę kiedyś jeszcze raz przyjechać do Lwowa» – powiedział. Pokazałem mu dyskretnie z dala ruiny Cmentarza Orląt i wróciliśmy.

Na widowni było ciepło i pełno ludzi. Ktoś w łóżu palił papierosa. Znajome twarze, dużo braci-studentów. Przyszło «pół Lwowa». Kolega fotografik biega za kurtyną i robi z bliska zdjęcia «Zenitem». Niemen za syntezatorem. Ostatni utwór: «Jednego serca! tak mało mi trzeba... – wszyscy wstają i śpiewają razem – a jednak widzę, że żądam za wiele...»

Walentyn WAKOLUK,
Autor zdjęć – Oleksij IUTIN, Lwów, 1977

P.S. Dziwny jest ten świat, Czesławie, ale nadal nas kręci. Dziękuję Ci za to, że byłeś z nami.

Чеслав Немен. Спогад

Колись я почув щонайменше дивне, як на ті часи, речення: «кожне покоління має свою музику». Тоді я був ще дуже молодий і таку «логічну конструкцію» вважав небезпечною і провокаційною, оскільки вона ставила під сумнів усі мої тогочасні уявлення про музику. Складно було погодитися з тим, що так важко здобутий музичний світ перестане бути привабливим не лише «загалом», але й мене особисто більше не захоплюватиме.

60-ті та 70-ті роки минулого століття в СРСР були не надто щедрими на музичне різноманіття. Кілька каналів радіо та телебачення повністю заповнювали ефір заідеологізованою радянською розважальною музикою. Навіть музична класика радянських композиторів, котру видавали величезними дозами, не приносила задоволення. Маленьким віконцем у світ став рок-н-рол «на кістках» (грамфонні записи на використаних рентгенівських плівках), а в 70-х уже можна було купити джазові пластинки з Елінгтоном або Еллоу Фіцджеральдом. Ми шукали в цій музиці свободу та індивідуалізм, проте це був нереальний та синтетичний світ.

Мені все ж чогось не вистачало. Потрібно було заповнити відповідним матеріалом цю ментальну дірку, тому що родина моєї Матері не могла повністю виконати це завдання. Війна та радянські реалії brutalним чином перервали натуральний розвиток польської культурної традиції нашої родини. І раптом світ вибухнув усіма кольорами польської культури. Ева Демарчик і Марек Грехута, Кася Собчик, Карін Станек, Червоні Гітари і Скальди, NoToCo, Стан Борис, Марія Родовіч, Червоно-Чорні, Тадеуш Налєпа і багато інших молодих, гнівних і талановитих поселилися у нашому будинку в Луцьку. А винуватцем цього музичного багатства в 1967 році став транзисторний радіоприймач VEF-12. Ми вже не були самотні у своєму псевдосоціалістичному світі. Радіо «Варшава» одразу стало членом нашої родини і виконувало роль культурної пуповини з Батьківщиною.

Пам'ятаю, що першою піснею, яку я почув по радіо, була пісня «Wspomnienie» (Спогад) Чеслава Немена. Для мене це була водночас перша зустріч із польською поезією. Від того часу Немен став моїм музичним guru і так званим старшим братом. Він був дуже «свій», виходець із Кресів, зі Стaryх Василішок. Я ніколи не думав і навіть не мріяв про те, що мені колись випаде можливість зустрітися з ним і порозмовляти, потиснути йому руку. Він був далеко в Польщі, за залізною завісою, «а туда нельзя, не положено».

Лютий 2004 року. У Луцьку холодно, мокро, гидко. Я випадково зустріч на вулиці поляків – упізнав надбужанський акцент. Виявилось, що це делегація із Замостя. Вдягнені надто оптимістично, як на волинську «хляпу», питали, де можна поміняти злоті. Я

запросив їх до нашого Товариства польської культури на чай. По дорозі ми зайшли до найближчої аптеки по кілька пляшок «Вігору» (виключно у лікувальних цілях). Швидко запарений чай і перший тост – «...ну, то за...». «Вип'ємо за Немена, – запропонував я, – ще недавно він був серед нас». – «То ви знаєте тут Чеська?» – здивувалися гості...

Вроцлав 1976 року для 20-річного хлопця був усім – цілим світом, а водночас таким рідним місцем на землі. Він був продовженням рідного Львова, спокушав свободою та літньою пригодою. Під «Монополю» я відразу познайомився з митцями, також швидко почав малювати та продавати разом із ними свої вроцлавські пейзажі та натюрморти. Продані чи ні – увечері всі ми йшли в «Палацик» на диско чи добрий джаз.

«Привіт, я Юрек. Тьотя казала, що ти приїхав зі Львова. Називай мене кузенком». Він розпитував мене про Волинь, Львів і нашу родину. Ми говорили про мистецтво й музику, про дівчат і «злої*учу комуну». Я розповідав про транзисторний VEF, оскільки він дивувався, що я добре «знаючий з темою». «Я звукорежисер у Немена, – сказав він. – За кілька днів Чесьо буде у Вроцлаві, можеш прийти на репетицію».

Немен не питав мене про комуну, про музику чи теж не говорив. Він питав про Волинь і Львів. **Львів, 1977 рік**, кінець січня. Останній концерт Немена у Львівській опері. Вчора ми поїхали з Чеславом до Львівських Оrląt – на Личаківське кладовище. У трамваї було надто тісно, ми вийшли за кілька зупинок до цвинтаря. Ми були праві – вони йшли за нами до самого цвинтаря, а потім кружляли навколо нас поміж пам'ятників. «Знаєш, краще нам не ризикувати. Я хочу ще колись приїхати до Львова», – сказав він. Я непомітно показав йому здалека руїни Цвинтаря Оrląt і ми повернулися.

У повному залі було тепло. Хтось у ложі кутив цигарки. Знайомі обличчя, багато братів-студентів. Прийшло «пів-Львова». Колега-фотограф бігає за завісами і робить зблизка фото «Зенітом». Немен за синтезатором. Остання пісня: «Одне серце! Це все, що мені треба... – усі встають та співають разом, – але я бачу, що прошу забагато...».

Валентин ВАКОЛУК
Автор фото – Олександр ІУТИН, Львів, 1977 рік
P.S. Дивний цей світ, Чеславе, але він і досі нас захоплює. Дякую Тобі за те, що був із нами.

Jak i po co patrzeć na Ukrainę? Як і навіщо дивитися на Україну?

29 stycznia na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie gościł profesor Jarosław Hrycak, historyk z Uniwersytetu Lwowskiego.

29 січня в Університеті Марії Кюрі-Скłodовської в Любліні відбулася зустріч із професором Ярославом Грицаком, істориком зі Львівського національного університету ім. Івана Франка.

Profesor Hrycak odebrał nagrodę imienia Jerzego Giedroycia, przyznawaną przez UMCS, za książkę pt. «Prorok we własnym kraju. Iwan Franko i jego Ukraina (1856 – 1886)».

Następnie, na Wydziale Politologii, odbył się wykład historyka zatytułowany «Jak i po co patrzeć na Ukrainę». Jarosław Hrycak poruszył najbardziej aktualny temat na Ukrainie, czyli EuroMajdan, analizując go w kontekście historycznym. «Majdan ma piękny i ludzki wymiar. Jest piękny przez tych ludzi, którzy tam są» – powiedział na wstępie, dając wyraz wielkiego optymizmu i poparcia dla protestujących oraz podziwając ich wytrwałość. Wy tłumaczył również, na czym polega oligarchiczny system sprawowania władzy na Ukrainie, czym różni się od polskiego, jaka jest rola Europy w drodze państwa do Unii Europejskiej i czym charakteryzują się stosunki ukraińsko-rosyjskie. Profesor stwierdził: «Nie Ukraina jest wyzwaniem dla Europy, ale Europa jest wyzwaniem dla Ukrainy», krytykując upadek wartości państw zachodnich i pomijanie przez nie wagi wydarzeń, które obecnie rozgrywają w się w Ukrainie. Dodał również, że Polska nie jest pojmowana przez Ukraińców jako część upadającej Unii Europejskiej, lecz jej ostoję moralności.

Druga część spotkania była przeznaczona na zadawanie pytań historykowi, dając możliwość wyrażenia swoich wątpliwości licznie zebranej publiczności. Dotyczyły one takich kwestii, jak: kryzys ekonomiczny na Ukrainie, stosunki ukraińsko-amerykańskie i ukraińsko-europejskie, zmiany we władzach oraz przyszłość państwa. Jarosław Hrycak cierpliwie odpowiadał na nawet najtrudniejsze pytania, a swój wykład skwitował zdaniem: «Nie mam wątpliwości, że ten kraj [Ukraina] ma wielką przyszłość!».

Agnieszka BADER

Profesor Jarosław Grycak otrzymał nadany Uniwersytetem Marii Kury-Skłodowskiej nagrodę imienia Eżi Giedroycia za książkę «Prorok u swojej w- tczizni. Franko ta його спільнота (1856 - 1886)».

Потім історик провів на факультеті політології лекцію на тему «Як і на- віщо дивитися на Україну». Ярослав Грицак порушив найбільш актуальну в Україні тему, тобто Євромайдан, аналізуючи його в історичному контек- сті. «Майдан має прекрасний і людський вимір. Прекрасний, з огляду на людей, які там є,» – сказав він на початку, висловлюючи оптимізм та під- тримку для учасників протестів, а також захоплення їхньою витривалістю. Пояснив також, у чому полягає суть олігархічної влади в Україні, чим укра- їнська система влади відрізняється від польської, яка роль Європи на шля- ху держави до Європейського Союзу і якими є українсько-російські сто- сунки. Професор ствердив: «Не Україна є викликом для Європи, а Європа є викликом для України». При цьому він скритикував занепад цінностей у західних державах, а також те, що вони не розуміють важливості подій, які нині відбуваються в Україні. Додав також, що українці бачать Польщу не як частину слабого Європейського Союзу, а як основу його моральності.

Під час другої частини зустрічі її учасники могли висловити свої сум- ніви, поставивши питання історикові. Вони стосувалися таких проблем, як економічна криза в Україні, українсько-американські та українсько-єв- ропейські стосунки, зміни в органах влади та майбутнє держави. Ярослав Грицак терпляче відповідав на навіть найскладніші питання. Свою лекцію завершив думкою: «Я не сумніваюся, що ця країна [Україна] має велике майбутнє!».

Агнешка БОНДЕР

Na 20-stopniowym mrozie, przy zawierusze i silnym wietrze, 29 stycznia 2014 roku, przed budynkiem parlamentu w Ottawie stali obok siebie Kanadyjczycy – etniczni Ukraińcy, Polacy, Anglicy, Francuzi oraz przedstawiciele wielu innych narodowości. Przyszli tu, żeby wyrazić swoje oburzenie w związku z użyciem przez ukraińskie władze, uzbrojonych jednostek specjalnych Berkut, żołnierzy wojsk wewnętrznych oraz opłacanych prowokatorów, którzy w brutalny sposób stosują siłę fizyczną przeciwko uczestnikom pokojowych protestów.

Manifestujący trzymali plakaty ze zdjęciami zabitych, pobitych i okaleczonych uczestników protestów. Przemawiający – przedstawiciele kanadyjskiego parlamentu oraz rządu – wyrazili swoją dezaprobatę dla przestępczych działań władz ukraińskich oraz poparli uczestników pokojowych demonstracji. Szczególnie wzruszające było to, że każde przemówienie zaczynało i kończyło po ukraińsku. Niektórzy przedstawiciele parlamentu zwracali się do manifestujących w swoich językach ojczystych – po polsku, ukraińsku, francusku oraz angielsku. Wśród uczestników manifestacji zauważyć można było grupę Polaków, którzy przyszli ze swoją flagą oraz z flagami „Solidarności”, żeby wesprzeć naród ukraiński w tym trudnym czasie.

Następnie wszyscy razem przeszliśmy ulicami Ottawy do Ambasady Unii Europejskiej i Ambasady Ukrainy w Kanadzie, gdzie wezwaliśmy do zaprzestania używania siły oraz do wdrożenia sankcji przeciwko przestępcom i tym, kto ich finansuje.

Wołodimir KATRUSZENKO, Ottawa
Zdjęcie autora

Kanadyjczycy solidarni z narodem Ukrainy Канадці солідарні з народом України

Na wzgórzu Parliament Hill, w samym sercu Ottawy, stolicy Kanady, odbyła się manifestacja poparcia dla ukraińskiego narodu, broniącego swojej godności i walczącego przeciw skorumpowanej władzy, zdobywającego lepszy los dla siebie i dla Ukrainy.

На Парламентському пагорбі, у самому серці столи- ці Канади Оттави, відбулася демонстрація підтримки українського народу, що вийшов боронити свою гід- ність і боротися проти корумпованої влади, здобувати кращу долю собі й Україні.

У 20-ти градусний мороз, при хурделиці та сильному вітрі, 29 січня 2014 року, перед будинком парламенту в Оттаві стали поруч канадці – етнічні українці, поляки, англійці, французи та представники багатьох інших національностей. Вони прийшли сюди, щоб висловити своє обурення ді- ями чинної української влади, котра протиставила мирним протестам бру- тальну фізичну силу озброєних спеціальних загонів «Беркут», внутрішні війська та проплачених провокаторів.

Учасники демонстрації тримали плакати з фотографіями убитих, поби- тих та покалічених учасників протестів, а промовці, члени федерального парламенту та уряду Канади, висловлювали своє обурення злочинними діями української влади та підтримку учасникам мирних демонстрацій. Особливо зворушливим було те, що всі вітали демонстрантів і закінчува- ли виступи українською мовою. Також деякі члени парламенту зверталися своїми рідними мовами – польською, українською, французькою, англій- ською. Серед присутніх виділялася група поляків, які вийшли підтримати український народ у цей тяжкий час зі своїм національним прапором та прапорами «Солідарності».

Потім ми всі разом пройшли вулицями Оттави до будинків Посольства Євросоюзу та Посольства України в Канаді, де висловили свої вимоги при- пинити brutальне застосування сили і запровадити санкції проти злочин- ців та тих, хто їх фінансує.

Воладимир КАТРУШЕНКО, Оттава
Фото автора

Informacja wołyńska Волинська інформація

Президент України призна- чив нового голову Волин- ської облдержадміністра- ції. Ним став Олександр Башкаленко.

Prezydent Ukrainy mianował Ołeksandra Baszkalenkę na stanowisko przewodniczącego Wołyńskiej Obwodowej Admi- nistracji Państwowej.

Кількох журналістів не пу- стили до приміщення Волин- ської облдержадміністрації під час представлення но- вого голови облдержадмі- ністрації. Міліція пояснила відмову відсутністю їхніх прізвищ і списку, наданому прес-службою.

Kilku dziennikarzy nie wpu- szczono do Wołyńskiej Obwodowej Administracji Pa- Ństwowej podczas inauguracji nowego przewodniczącego administracji. Milicja tłum- aczy się z tej sytuacji nieobec- nością nazwisk niektórych dziennikarzy na liście sporzą- dzonej przez służbę prasową.

У Рожиці відкрили Універ- ситет третього віку. Його слухачі вивчатимуть осно- ви агротехнології, медицини, педагогіки, мистецтва, пра- ва та інформаційних техно- логій.

W Rożyszczu został otwarty Uniwersytet Trzeciego Wieku. Jego studenci będą mogli zapoznać się z elementami agrotechnologii, medycyny, pedagogiki, sztuki, prawa i technologii informacyjnych.

До започаткованого в Луць- ку міжнародного проекту «Шлях Гедиміновичів» ви- рішило приєднатися чеське місто Кутна Гора. Мета про- екту – промоція спільної культурно-історичної спад- щини Білорусі, Литви, Поль- щі, Чехії та України.

DozapoczątkowanegowŁucku międzynarodowego projektu «Szlak Gedyminowiczów» postanowiło dołączyć cze- skie miasto Kutná Hora. Cel projektu – promowanie wspólnego dziedzictwa kul- turalno-historycznego Białorusi, Litwy, Polski, Czech i Ukrainy.

Протягом 2013 року в Луць- ку на зупинках встанови- ли 18 нових павільйонів, загальна вартість котрих становила близько 300 тис. гривень.

W ciągu 2013 roku w Łucku na przystankach komunikacji miejskiej, zamontowano 18 nowych wiat przystankowych, na które miasto wydało ok. 300 tys. hrywien.

До бюджету Луцька у 2013 році надійшло 863,5 млн гривень. Із бюджету міста проведено видатки в сумі 879,5 млн гривень.

Dochody budżetu Łucka w 2013 roku wyniosły 863,5 mln hrywien, wydatki – ok. 879,5 mln hrywien.

268 rocznica urodzin Kościuszki

268 років від дня народження Костюшка

Як co року, Towarzystwo Kultury Polskiej im. Tadeusza Kościuszki uczciło rocznicę urodzin swojego patrona. Spotkanie z tej okazji odbyło się 4 lutego w Konsulacie Generalnym RP w Łucku.

Udział w uroczystościach wzięli zaproszeni goście: Konsul Generalny RP w Łucku Beata Brzywczy, konsul Karolina Golubiewska i konsul Dorota Dmuchowska, kierownik Wydziału ds. Mniejszości Narodowych Obwodowej Administracji Aleksander Krawczuk, Dyrektor Wołyńskiej Obwodowej Biblioteki Naukowej im. Oleny Pczilki Ludmiła Stasiuk oraz kierownik Oddziału Dokumentów w Językach Obcych WOBN Olga Kyryczenko, prezes Stowarzyszenia Lekarzy Polskiego Pochodzenia na Wołyniu Sergiej Prokopiuk, prezes Towarzystwa Sztuki Polskiej «Barwy Kresowe» Grzegorz Rolinger, nauczyciele języka polskiego oraz członkowie i przyjaciele TPK im. T.Kościuszki.

Spotkanie rozpoczęła nauczycielka języka polskiego w Łucku Jadwiga Demczuk, która wygłosiła referat o Tadeuszu Kościuszcze i przypomniała, kim był i co pozostawił w spadku po sobie następnym pokoleniom Polaków. A pozostawił rzecz niezwykłą: wzór patrioty i czystości moralnej. Wspaniała jego przeszłość uczy męstwa i oddanej miłości do Ojczyzny. Tadeusz Kościuszko stał się również bohaterem w polskiej literaturze, bowiem jego postawa budziła u wszystkich autorów szacunek i uznanie. Pisali o nim m.in.: Julian Ursyn Niemcewicz, poeta i jego przyjaciel, żołnierz z

bitwy pod Maciejowicami, Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Maria Konopnicka i inni. Natomiast Maria Dąbrowska, wybitna pisarka XX wieku, w jednym ze swych utworów w taki oto sposób oddała hołd Kościuszcze:

(...) *Są wielcy ludzie, co mają pomniki z żelaza,*

Inni mają z kamienia, ze spiżu, z marmuru.
Dla Kościuszki nie wystarczył nam jeden metal lub kamień.

On ma pomnik ze wszystkiej ziemi polskiej.
Święto TPK im. Tadeusza Kościuszki uświetniły występy chóru «Wołyń» pod dykcją Pani Walentyny Hawryluk i chóru «Wołyńskie Panie» pod kierownictwem Pani Tamary Granowskiej. Zaprezentowały one repertuar polskich pieśni patriotycznych i żołnierskich, rozpoczynając od wykonania «Nie rzucim ziemi skąd nasz ród, nie damy pogrześć mowy...».

Wielkie uznanie i słowa podziękowania należy się organizatorce spotkania Pani Ninie Poremskiej, a także Konsulatowi Generalnemu za przychylność i gościnę. Takie spotkania to nie tylko miło spędzone popołudnie. To także lekcja historii i bliższe poznanie literatury i muzyki z polskiego podwórka. To również budujący przykład osób działających na rzecz kultury polskiej.

Towarzystwo Kultury Polskiej im. Tadeusza Kościuszki

Як і щороку, Товариство польської культури ім. Тадеуша Костюшка відзначило річницю від дня народження свого патрона. Зустріч відбулася 4 лютого в Генеральному консульстві РП у Луцьку.

Участь у заході взяли Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бживчи, консули Кароліна Голубевська та Дорота Дмуховська, завідувач сектору у справах національностей управління інформаційної діяльності та комунікацій із громадськістю Волинської ОДА Олександр Кравчук, директор Волинської обласної наукової бібліотеки ім. Олени Пчілки Людмила Стасюк та керівник відділу документів іноземними мовами цієї бібліотеки Ольга Кириченко, голова Волинського товариства лікарів польського походження Сергій Прокоп'юк, голова Товариства польського мистецтва «Барви кресові» Георгій Ролінгер, учителі польської мови та члени і друзі ТПК ім. Т.Костюшка.

Зустріч розпочала вчителька польської мови Ядвіга Демчук, яка розповіла про Тадеуша Костюшка та нагадала, ким він був і що залишив у спадщину наступним поколінням поляків. А залишив незвичайну річ: зразок патріота та моральної чистоти. Його життя - приклад мужності та відданої любові до Батьківщини. Тадеуш Костюшко став також героєм польської літератури, бо його позиція викликала у всіх авторів повагу та визнання. Писали про нього, зокрема, його друг, учасник битви під Мацейовицями,

поет Юліан Урсин Немцевич, Адам Міцкевич, Юліуш Словацький, Марія Конопницька та інші. Натомість видатна письменниця ХХ століття Марія Домбровська в одному зі своїх творів ушанувала Костюшка такими словами:

(...) *Є великі люди, котрі мають пам'ятники із заліза,*

Інші мають із каменю, бронзи, мarmuru.

Для Костюшка замало нам було одного металу чи каменю.

Він має пам'ятник зі всієї польської землі.

На святі ТПК ім. Тадеуша Костюшка виступили хор «Волинь» під керівництвом Валентини Гаврилюк та хор «Волинські пані» під керівництвом Тамари Грановської. Вони заспівали польські патріотичні пісні, розпочинаючи виступ від виконання «Роти».

За організацію зустрічі належить подякувати Ніні Поремській, голові ТПК, а за прихильність та надання місця для проведення заходу – Генеральному консульству. Такі зустрічі – це не тільки приємно проведений час. Це також урок історії, пізнання літератури й музики з польського подвір'я та приклад осіб, що підтримують польську культуру.

Товариство польської культури ім. Тадеуша Костюшка

Polski dzień na konferencji w Szacku

W trakcie organizowanej corocznie przez obwodowe władze obvodu wołyńskiego konferencji, która gromadzi przedstawicieli ukraińskiego biznesu rolno-spożywczego, polscy eksperci przedstawili swą ofertę ukraińskim wytwórcom i przetwórcom.

W dniach 27-31 stycznia 2014 r. w Szacku odbyła się konferencja i warsztaty dla lokalnych władz oraz wytwórców. Do udziału w drugim dniu konferencji Ukraiński Klub Biznesu wraz z przedstawicielami administracji obwodowej zaprosili przedstawicieli polskich firm. Wśród zaproszonych znaleźli się Alima Bis (Grzegorz Kujawa – dyrektor), Rolstal (Mirosław Raczkowski – dyrektor), Polmass (Krzysztof Konopnicki – dyrektor), Top Farms Glubczyce (Piotr Błoński – dyrektor), Kombinat rolny Kietrz (Mariusz Sikora – prezes), Mega (Joanna Bartnik – dyrektor). Oferta polskich wytwórców i eksporterów maszyn i urządzeń spotkała się z zainteresowaniem ukraińskich środowisk.

KG

Польський день на конференції в Шацьку

Під час щорічної обласної конференції, яка об'єднує представників українських сільськогосподарських підприємств та підприємств харчової промисловості, польські експерти представили свої пропозиції українським виробникам і переробникам.

27-31 січня 2014 року в Шацьку відбулася конференція і семінари для представників місцевих органів влади та виробників. До участі у другому дні конференції Український клуб бізнесу разом з обласною адміністрацією запросили представників польських фірм. Серед запрошених були «Alima Bis» (директор Гжегож Куява), «Rolstal» (директор Мирослав Рачковський), «Polmass» (директор Кшиштоф Конопницький), «Top Farms Glubczyce» (директор відділу продукції тваринництва Пйотр Блонський), Сільськогосподарський комбінат «Kietrz» (директор Маріуш Сікора), «Mega» (директор Йоанна Бартнік). Пропозиції польських виробників і експертів з питань обладнання і приладів викликали зацікавлення української сторони.

ГК

Informacje Lubelskie

W Internecie pojawiła się «Zamościopedia», czyli internetowa encyklopedia ludzi Zamościa i historii miasta. W sumie ukazało się ponad 5 tysięcy haseł. Autorem «Zamościopedii» jest Andrzej Kędziora, dyrektor Archiwum Państwowego w Zamościu.

Lubelskie ma «Anioła Medycyny». Tym aniołem jest Krystyna Pucer-Świątuchowska – internista, lekarz rodzinny, na co dzień pracująca m.in. w przychodni rejonowej nr 2 w Białej Podlaskiej. Tytuł ten przyznają pacjenci. Na ostatnią edycję tego konkursu pod hasłem «Anioł Medycyny i Farmacji» napłynęło z całej Polski 100 tysięcy zgłoszeń. Lekarka z Białej Podlaskiej Krystyna Pucer-Świątuchowska znalazła się w ogólnopolskim gronie 20-stu laureatów. Na swoim koncie ma 23 lata pracy zawodowej.

Aktywna w Lubelskiem gmina Konopnica, poprzez swych radnych, postanowiła wybudować do sierpnia bieżącego roku «Gminny Amfiteatr». Obiekt ten stanie w Motyczu, blisko Gminnego Ośrodka Kultury. We wrześniu pierwszym gościem tego obiektu będzie Państwowy Zespół Pieśni i Tańca «Mazowsze». Ciekawy jest projekt nowego obiektu. Będzie to budynek ze sceną, z dachem w kształcie bawolego oka, oczywiście z nagłośnieniem i oświetleniem. Na czas koncertu krzesła będą dostawiane.

Na przełomie stycznia i lutego w wyniku obfitych opadów śniegu zostało odciętych od świata kilkadziesiąt wsi w powiatach hrubieszowskim, tomaszowskim, zamojskim. Do sklepów nie dowieziono pieczywa, kłopoty były z chorymi, których trzeba było dowieźć do ośrodków zdrowia saniami. Kilka szkół, po feriach zimowych w dniu 3 lutego, nie wznowiło nauki. Obecnie sytuacja została opanowana.

Polska jest liderem w produkcji malin na świecie. Wiedzie także prym w uprawach porzeczek – czarnych i kolorowych, ma również dużo sadów z doskonałej jakości jabłkami, posiada liczne plantacje truskawek. Mówiono o tym podczas Międzynarodowej Konferencji Sadowniczej w Kraśniku. Honorowym gościem styczniowej konferencji był prezydent Światowej Organizacji Producentów Malin Antonio Dominguez. Najwięcej malin, truskawek, porzeczek mają małe gospodarstwa sadownicze, które «potęgą» są w całokształcie działań. Obecny na konferencji w Kraśniku minister rolnictwa i rozwoju wsi RP Stanisław Kalemba powiedział, że właśnie te małe gospodarstwa będą popierane finansowo, aby mogły się nadal specjalizować w produkcji sadowniczej. W kraśnickiej konferencji uczestniczyli również naukowcy, którzy zapowiedzieli szereg nowości w uprawach tych roślin.

W końcu ubiegłego roku w Lublinie było zameldowanych 329 tysięcy mieszkańców. Dla porównania: w końcu 2009 roku było 333 i pół tysiąca. «Lublin topnieje» doniósł Kurier Lubelski. A jaka przyczyna? Oczywiście ekonomiczna! Ludzie wyjeżdżają do pracy za granicę. Główny kierunek to Anglia i Niemcy. Dużo osób jednak wyjechało do pracy w Irlandii, Norwegii i Holandii.

1900 celników z Izby Celnej w Białej Podlaskiej nadzoruje najdłuższy polski odcinek granicy Unii Europejskiej, a także obszaru Schengen. Łącznie 467 km. W 2013 roku zatrzymali oni 6 mln i 600 tys. paczek papierosów, których szacunkowa wartość wynosi 72 miliony złotych. W zeszłym roku podróżni ze Wschodu próbowali przewieźć także ukryte ikony, bursztyny, broń, chińskie anaboliki, podrabianą odzież, stare monety, skóry pytonów, elektronikę z Chin nie spełniającą polskich norm, a także żywe okazy rzadkich papug. Jednak w ogólnym rozrachunku dominowały papierosy.

W 2013 roku przez graniczne terminale województwa lubelskiego przejechało 11,5 mln podróżnych. Odprawiono blisko 4 miliony samochodów osobowych, ponad milion ciężarowych, 76 tysięcy autokarów. Do budżetu państwa trafiło blisko 4 miliardy złotych na które złożyły się wpływy z cel, podatków i innych dochodów budżetowych.

Początek był bardzo dobry. Nowy port lotniczy «Lublin» z lotniskiem w Świdniku miał dobrą opinię i stale powiększał liczbę lotów. W ubiegłym roku Towarzystwo Lotnicze Ryanair przewiozło 30 tysięcy pasażerów realizując wypełnienie samolotów w blisko 80%. Niestety w tym roku od marca nie będzie lotów do Dublina. Jak dotąd ta linia cieszyła się dużym powodzeniem i taką też opinią. Przedtem Ryanair zrezygnował z linii Lublin-Liverpool i z powrotem. Pozostały połączenia Świdnika z Londynem, Oslo, Mediolanem i Gdańskiem. W lecie spodziewane są loty do Mediolanu, Bułgarii, Turcji i ewentualnie Egiptu. Lotów jest jednak wciąż za mało w stosunku do możliwości pracy tego lotniska. W rezultacie jest ono nie w pełni wykorzystywane.

Unia Europejska uważa, że wędzona żywność jest rakotwórcza. W związku z tym zaostrza przepisy dotyczące procesu produkcji poprzez wędzenie. Od września bieżącego roku ma wejść w życie rozporządzenie, według którego dopuszczalna ilość substancji smolistych w dymie drzewnym ma być 2,5 razy mniejsza niż obecnie. W zakładach mięsnych w Lubelskiem trwa sprawdzanie zawartości substancji smolistych w produkowanych wędlinach. Wyniki zostaną przesłane do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii Lublinie. Zaostrzenia przepisów w tym zakresie bardziej obawiają się małe firmy produkujące wędliny wyłącznie w tradycyjny sposób, czyli dymem z paleniska drzewnego. Rokowania są pesymistyczne, bowiem małe firmy, aby dalej egzystować powinny kupić nowe piece i wprowadzić dzięki nim nowe technologie. A taki piec, który spełnia unijne wymogi, kosztuje 150 tysięcy złotych.

Ponad 182 miliony i 500 tysięcy złotych, to jest o 10 milionów złotych więcej, aniżeli w ubiegłym roku, otrzymał na tak zwane aktywne formy zwalczania bezrobocia w 2014 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie. Najwięcej z tych pieniędzy otrzymają miasta, w których jest najwyższe bezrobocie. Poza Lublinem, Chełm, Zamość, Biała Podlaska. Dodatkowo 53 miliony złotych przeznaczają się na aktywizację zawodową i tworzenie nowych miejsc pracy.

Adam TOMANEK

Люблінська інформація

В Інтернеті з'явилася «Zamościopedia», тобто віртуальна енциклопедія про людей Замостя й історію міста. Загалом у ній нарахується близько 5 тис. гасел. Її автор – Анджей Кендзьора, директор Державного архіву в Замості.

Люблінщина має «Ангела Медицини». Цим ангелом є Кристина Пуцер-Свентуховська – терапевт, сімейний лікар, котра працює в районній поліклініці № 2 у Білій Підлясці. Цей титул їй надали пацієнти. На цьогорічний конкурс під назвою «Ангел медицини і фармації» було подано 100 тис. заяв з усієї Польщі. Лікар із Білої Підляски Кристина Пуцер-Свентуховська стала одним із 20-ти лауреатів, котрі походять із різних регіонів Польщі. Вона 23 роки працює в медицині.

Активна люблінська гміна Конопніца вирішила збудувати до серпня нинішнього року «Гмінний амфітеатр». Цей об'єкт з'явиться в Мотичу неподалік від місцевого Центру культури. У вересні першим гостем об'єкта буде державний ансамбль пісні й танцю «Мазовше». Цікавим є проєкт амфітеатру. Це буде будинок зі сценою й дахом у формі буйволиного ока, звичайно, з акустичними пристроями та освітленням. Під час проведення концертів тут доставлятимуть стільці.

На зламі січня й лютого в результаті сильних опадів снігу були відрізані від світу кілька десятків сіл у Грубешівському, Томашівському та Замойському повітах. У магазини не довезли хліб, були проблеми з хворими, котрих потрібно було доставити в лікувальні установи саньми. Кілька шкіл після зимових канікул, 3 лютого, не відновили навчальний процес. Нині ситуація вже стабілізована.

Польща є світовим лідером із вирощування малини. Також вона один із лідерів із вирощування смородини й порічки, має багато садів із яблуками високої якості, володіє численними плантаціями полуниць. Про це йшлося під час Міжнародної садівничої конференції в Краснику. Почесним гостем січневої конференції був президент Світової організації виробників малини Антоніо Домінгез. Найбільше малини, полуниць, порічки мають малі садові господарства, які є потужною силою в загальному процесі. Присутній на конференції польський міністр сільського господарства і розвитку села Станіслав Калемба сказав, що саме ці малі господарства фінансово підтримуватимуть, щоб вони могли надалі спеціалізуватися на садовому виробництві. У красніцькій конференції взяли участь також науковці, котрі запропонували низку новинок у вирощуванні садових рослин.

Наприкінці минулого року в Любліні було зареєстровано 329 тис. жителів. Для порівняння: у кінці 2009 року – було 333,5 тис. «Люблін тане», – повідомив «Kurier Lubelski». У чому причина? Звичайно, в економіці! Люди виїжджають на роботу за кордон. Головний напрям – це Англія та Німеччина. Багато осіб виїхали на роботу в Ірландію, Норвегію та Голландію.

1900 митників з Митної служби в Білій Підлясці пильнує найдовший польський відрізок кордону Європейського Союзу, а також Шенгенської зони. Загалом – це 467 км. У 2013 році вони затримали 6 млн 600 тис. пачок цигарок, орієнтовна вартість яких становить 72 млн злотих. У минулому році ті, хто перетинав східний кордон, пробували перевезти також сховані ікони, бурштин, зброю, китайські анаболіки, підроблений одяг, старі монети, шкіру пітонів, електроніку з Китаю, яка не відповідає польським нормам, а також живі екземпляри рідкісних папуг. Проте серед всіх цих речей переважали цигарки.

У 2013 році через прикордонні пункти пропуску в Люблінському воєводстві переїхало 11,5 млн осіб. Контроль пройшли приблизно 4 млн легкових автомобілів, понад 1 млн вантажних, 76 тис. автобусів. До бюджету країни потрапило близько 4 млрд злотих від мита, податків та інших бюджетних доходів.

Початок був дуже добрим. Новий аеропорт «Люблін» із летищем у Свіднику мав добру оцінку й постійно збільшував кількість польотів. У минулому році Авіаційне товариство «Ryanair» перевезло 30 тис. пасажирів, здійснюючи заповнення літаків на приблизно 80%. На жаль, з березня не буде польотів до Дубліна. Донині ця лінія користувалася великою популярністю і доброю репутацією. Перед цим «Ryanair» відмовився від лінії Люблін – Ліверпуль та назад. Залишилися сполучення Свідника з Лондоном, Осло, Міланом та Ідранськом. Улітку очікуються рейси до Мілана, Болгарії, Туреччини та, можливо, Єгипту. Польоти усе ж за мало як на можливості цього аеропорту. У результаті він використовується не повною мірою.

Європейський Союз вважає, що копчені продукти викликають рак. У зв'язку з цим встановлено нові норми для процесів виробництва, котрі передбачають копчення. Із вересня нинішнього року має увійти в життя розпорядження, згідно з яким допустима кількість смолистих субстанцій у димі з деревини буде у 2,5 рази меншою, ніж нині. У м'ясних закладах на Люблінщині триває перевірка вмісту смолистих субстанцій у виготовленій м'ясній продукції. Результати будуть надіслані до Повітового інспекторату ветеринарії в Любліні. Суворіших норм у цій сфері більше бояться невеликі фірми, що виготовляють м'ясну продукцію виключно традиційним способом, тобто за допомогою диму від дров. Перспективи песимістичні, оскільки невеликі фірми, щоби продовжити існування, повинні купити нові печі та завдяки ним увести нові технології. Така піч, яка виконує вимоги ЄС, коштує 150 тис. злотих.

Понад 182 млн 500 тис. злотих, тобто на 10 млн злотих більше, ніж у минулому році, отримала на так звані активні форми боротьби з безробіттям у 2014 році Воєводська служба зайнятості в Любліні. Найбільшу частину цих грошей отримають міста, в яких найвище безробіття. Окрім Любліна, це Холм, Замость, а також Біла Підляска. Додатково 53 млн злотих призначається на професійну активізацію і створення нових робочих місць.

Адам TOMANEK

Конференція НАТО: спільне навчання – ключове для Альянсу

NATO musi utrzymać zdolności do współdziałania osiągnięte w operacji afgańskiej, a to wymaga wspólnych szkoleń i ćwiczeń – ocenił zastępca szefa sztabu Sojuszniczego Dowództwa Transformacji wiceadm. Javier Gonzales-Huix.

W Warszawie odbyła się trzydniowa konferencja na temat synchronizacji szkoleń, zorganizowana przez Sojusznicze Dowództwo Transformacji.

«Tempo operacyjne w sojuszu spada, zwłaszcza w związku z redukcją w Afganistanie. Nie możemy sobie pozwolić na utratę umiejętności i interoperacyjności, które zdobyliśmy jako sojusznicy i partnerzy, prowadząc wspólne operacje» – powiedział Gonzales-Huix.

«Musimy utrzymać standardy interoperacyjności przynajmniej na tym samym poziomie. Stąd rosnące znaczenie edukacji i ćwiczeń» – dodał. Podkreślił, że w operację afgańską włączyło się 50 państw – 28 sojuszników i 22 kraje partnerskie.

Zastępca szefa Sztabu Generalnego WP gen. dyw. Andrzej Falkowski zwrócił uwagę, że wszystkie kraje członkowskie przeżywają trudności finansowe, ich budżety obronne są ograniczane, ważne więc, by jak najlepiej wspólnie wykorzystać te nakłady.

«Siła obronna to nie tylko modernizacja, ale trzeba jeszcze tak szkolić nasze wojska, by umiały się tym skomplikowanym sprzętem i uzbrojeniem posługiwać. Dla gotowości bojowej szkolenie to podstawa» – dodał Falkowski.

Polska Agencja Prasowa

Конференція НАТО: спільне навчання – ключове для Альянсу

NATO має зберегти здатність взаємодії, досягнуту в афганській операції, і це вимагає спільної підготовки і навчань, – сказав заступник начальника штабу Командування Альянсу з питань трансформації віце-адмірал Хав'єр Гонзалез-Х'юїкс.

У Варшаві відбулася триденна конференція на тему синхронізації навчань, організована Командуванням Альянсу з питань трансформації.

«Операційні темпи Альянсу знижуються, особливо у зв'язку зі скороченням сил в Афганістані. Ми не можемо собі дозволити втрачати вміння та можливості взаємодії, які здобули як союзники та партнери під час проведення спільних операцій», – заявив Гонзалез-Х'юїкс.

«Ми повинні зберегти стандарти інтеропераційності щонайменше на цьому рівні. Тому зростає значення освіти та тренувань», – додав він, а також підкреслив, що в афганській операції взяли участь 50 країн: 28 союзників та 22 країни-партнери.

Заступник керівника Генерального штабу Польського війська генерал дивізії Анджей Фалковський звернув увагу на те, що всі країни-члени є важливими, тому необхідно якнайкраще спільно використати ці можливості.

«Оборонна сила – це не лише модернізація. Потрібно також навчати наші війська, щоб вони вміли цим складним обладнанням та озброєнням користуватися. Для бойової готовності навчання – це основа», – додав Фалковський.

Polska Agencja Prasowa

Senator McCain krytykuje bierność NATO

Republikański senator John McCain wyraził zaniepokojenie niechęcią członków NATO do angażowania się w konflikty na świecie, cięciami wydatków obronnych i wstrzymaniem polityki rozszerzenia Sojuszu. Apelowал o przyjęcie do NATO Gruzji.

«Wydaje się, że nasz sekretarz generalny (NATO) czuje się w obowiązku codziennie rano po przebudzeniu powiedzieć: nigdzie się nie zaangażujemy. Zastanawiam się gdzie się zaraził tą chorobą» – powiedział McCain. Gorzkie słowa krytyki kierował nie tylko pod adresem sekretarza generalnego Andersa Fogha Rasmussena, ale generalnie członków NATO, zwłaszcza europejskich.

McCain przypomniał, że gdy w Srebrenicy zginęło ok. 8 tys. osób, NATO dokonało interwencji na Bałkanach, za co dziś wszyscy są Sojuszoowi wdzięczni. Ale gdy dziś mówi się o kolejnych tysiącach ofiar i torturowanych w Syrii, «nikt nawet tego nie komentuje». «Niepokoi mnie, że już nigdy więcej nie dokonają interwencji» – wskazał.

Chwalił Francję za «nadzwyczajną» operację w Mali, ale też uznał, że to NATO jako całość powinno być bardziej zaangażowane w Afryce, która potrzebuje wsparcia w walce z terroryzmem i kontroli granic.

McCain zauważył, że spośród członków NATO tylko «Polska i Norwegia podniosły wydatki» związane z NATO. Inne kraje w ostatnim czasie albo wydatki na obronę cięły, jak USA w ramach tzw. sekwestracji, albo je zamroziły.

Gazeta Wyborcza

Сенатор Маккейн критикує пасивність НАТО

Республіканський сенатор Джон Маккейн висловив занепокоєння небажанням членів НАТО втручатися у світові конфлікти шляхом зниження витрат на оборону і гальмування політики розширення Альянсу. Він закликав прийняти до НАТО Грузію.

«Складається враження, що наш Генеральний секретар

2014 NATO SCOPE

(НАТО) взяв за обов'язок кожного ранку після пробудження говорити: «Ми нікуди не втручаємося». Мене цікавить, де він заразився цією хворобою», – сказав Маккейн. Різкі слова критики він спрямовував не тільки на адресу Генерального секретаря Андерса Фогга Расмуссена, але й загалом на адресу членів НАТО, особливо європейських.

Маккейн пригадав, що коли в Сребрениці загинуло приблизно 8 тисяч осіб, НАТО здійснило інтервенцію на Балкани, за що сьогодні всі вдячні Альянсові. Проте, коли зараз говориться про чергові тисячі жертв у Сирії та осіб, котрих тут піддають тортурам, «ніхто цього навіть не коментує». «Мене непокоїть, що вони вже ніколи більше не здійнять інтервенції», – заявив американець.

Сенатор хвалив Францію за «надзвичайну» операцію в Малі, але також визнав, що це НАТО як цілісна структура повинна активніше зайнятися проблемами в Африці, яка потребує контролю кордонів та підтримки в боротьбі з тероризмом.

Маккейн зауважив, що серед членів НАТО тільки «Польща й Норвегія збільшили витрати», пов'язані з Альянсом. Інші країни останнім часом витрати на оборону або зменшували, як США в рамках так званої секвестрації, або їх заморозили.

Gazeta Wyborcza

Кłopoty z budową nowej siedziby NATO

Budowa nowej siedziby NATO w Brukseli prawdopodobnie będzie droższa i potrwa dłużej niż planowano. Sekretarz generalny Sojuszu Anders Fogh Rasmussen przyznał, że wykonawca wystąpił z dodatkowymi roszczeniami.

Nowa kwatery główna NATO, powstająca naprzeciwko obecnej tymczasowej siedziby, w której Sojusz mieści się już od kilku dziesięcioleci (do Brukseli kwatery główną przeniesiono w 1967 r. z Paryża), miała powstać do lata 2016 r. i kosztować 1,05 mld euro. O jej budowie kraje członkowskie zdecydowały już w 1999 r., w 2004 wybrano projekt architektoniczny, a w 2010 r. rozpoczęły się prace budowlane.

Pod koniec ub.r. konsorcjum BAM Alliance poinformowało jednak o spodziewanych wyższych kosztach realizacji projektu. W zeszłym tygodniu napisał o tym niemiecki tygodnik «Der Spiegel», co potwierdził szef NATO.

Koszty budowy nowej kwatery głównej Sojuszu finansują państwa członkowskie; na Polskę przypada 3,3 proc. ogólnej sumy.

Gazeta.pl

Проблеми з будівництвом нової штаб-квартири НАТО

Будівництво нової штаб-квартири НАТО в Брюсселі, ймовірно, буде дорожчим і триватиме довше, ніж планувалося. Генеральний секретар Альянсу Андерс Фогг Расмуссен зізнався, що виконавець звернувся з додатковими вимогами.

Нова головна штаб-квартира НАТО, яка з'явиться навпроти нинішньої тимчасової, в якій Альянс знаходиться вже кілька десятиліть (до Брюсселю головний офіс перенесено з Парижа в 1967 р.), мала відкритися до літа 2016 р. і коштувати 1,05 мільярда євро. Рішення про її будівництво країни-члени прийняли вже у 1999 р., у 2004 р. вони вибрали архітекторський проект, у 2010 р. – розпочалися будівельні роботи.

Проте наприкінці минулого року консорціум «BAM Alliance» повідомив про те, що витрати на реалізацію проекту будуть більші. Минулого тижня про це написав німецький тижневик «Der Spiegel», інформацію підтвердив також керівник НАТО.

Витрати на будівництво нової штаб-квартири Альянсу несуть країни-члени. На Польщу припадає 3,3 % від загальної суми.

Gazeta.pl

USA: Rosja testuje zakazaną broń

Stany Zjednoczone są zaniepokojone informacjami o rosyjskich testach zakazanych pocisków balistycznych średniego i krótkiego zasięgu.

– Administracja Baracka Obamy poinformowała o swoich obawach kraje członkowskie NATO – cytując rzeczniczkę departamentu stanu USA Jen Psaki BBC. – Obecnie w tej sprawie odbywają się rozmowy z władzami Rosji – dodaje.

Powodem do dyskusji stała się publikacja New York Timesa. Dziennik, opierając się na anonimowym źródle w Białym Domu zasugerował, że od 2008 roku Rosja testowała nową rakietę balistyczną typu „ziemia-ziemia», która należy do kategorii objętej zakazem przez „Układ o całkowitej likwidacji pocisków rakietowych pośredniego zasięgu» (INF Treaty).

Układ ten został podpisany jeszcze w 1987 r. przez ówczesnego I sekretarza CK KPZR Michaiła Gorbaczowa i przez prezydenta USA Ronalda Reagana. Według tego porozumienia Washington i Moskwa zobowiązały się nie produkować, nie przechowywać i nie używać rakiet balistycznych o zasięgu od 500 do 5500 km. Gdyby informacja o testowaniu tych rakiet się potwierdziła, oznaczałoby to, że Rosja od pięciu lat łamie porozumienie.

Rzeczpospolita

США: Росія випробовує заборонену зброю

Сполучені Штати Америки занепокоєні інформацією про російські випробування балістичних ракет середньої та короткої дальності.

– Адміністрація Барака Обами інформує про свої побоювання країни-члени НАТО, – цитує ВВС прес-секретаря Держдепартаменту США Джен Паскі. – Нині в цій справі відбуваються переговори з російською владою.

Приводом для дискусії стала публікація «New York Times». Видання, спираючись на анонімні джерела в Білому домі, зробило висновок, що із 2008 року Росія випробовувала нову балістичну ракету типу «земля-земля», яка належить до категорії, що підлягає забороні згідно з Договором про ліквідацію ракет середньої та меншої дальності (INF Treaty). Цей договір ще в 1987 р. підписали тодішній I секретар ЦК КПРС Михайло Горбачов і президент США Рональд Рейган. Згідно з цим порозумінням, Вашингтон і Москва зобов'язалися не виробляти, не зберігати і не використовувати балістичних ракет із дальністю дії від 500 до 5500 км. Якби інформація про випробування таких ракет підтвердилася, це означало би, що Росія впродовж п'яти років порушує домовленості.

Rzeczpospolita

«Polska silnym partnerem w NATO»

Bezpieczeństwo Polski i tej części Europy w XXI wieku zależy od wsparcia i obecności Stanów Zjednoczonych – stwierdził szef MON Tomasz Siemoniak po spotkaniu w Warszawie z sekretarzem obrony USA Chuckiem Hagelem, który przebywał z dwudniową wizytą w Polsce. – Polska jest dla Stanów Zjednoczonych sojusznikiem strategicznym i starym przyjacielem – podkreślił sekretarz obrony.

Po spotkaniu z amerykańskim sekretarzem obrony Tomasz Siemoniak przypomniał m.in. ustanowiony 32 lata temu, w czasie stanu wojennego przez prezydenta Ronalda Reagana dzień solidarności z Polską.

– Dzisiaj potrzebujemy tej solidarności jako sojusznicy, wierząc, że aktywna obecność Stanów Zjednoczonych w Europie zapewnia naszemu kontynentowi bezpieczeństwo, rozwój i demokrację – powiedział Siemoniak.

Zaznaczył, że wyrazem tej solidarności jest silne NATO, oparte o USA i Europę, która musi robić więcej dla swojego bezpieczeństwa. Zdaniem Siemoniaka wydarzenia w Europie i blisko jej granic – w Afryce Północnej i Syrii – nakazują poważnie traktować zagrożenia i wzmacniać Sojusz Północnoatlantycki.

– Polska jest gotowa do realnych i konkretnych działań w tym obszarze, modernizując siły zbrojne wielkim wysiłkiem finansowym swoich obywateli i organizując regionalną politykę bezpieczeństwa – zadeklarował szef MON.

– Skuteczność tych działań i naszych wysiłków zależy od wsparcia i obecności Stanów Zjednoczonych. Nie ma myślenia o bezpieczeństwie Polski i tej części Europy w XXI w. bez Stanów Zjednoczonych – podkreślił Siemoniak.

Tvn24

«Польща – сильний партнер у НАТО»

Безпека Польщі й цієї частини Європи у ХХІ столітті залежить від підтримки та присутності Сполучених Штатів Америки, – заявив керівник Міністерства національної оборони Томаш Семоняк після зустрічі з міністром оборони США Чакком Хейгелом, який перебував із дводенним візитом у Польщі.

– Польща для Сполучених Штатів Америки – стратегічний союзник і старий друг, – підкреслив Чак Хейгел.

Після зустрічі з американським міністром оборони Томаш Семоняк нагадав про День солідарності з Польщею, встановлений президентом Рональдом Рейганом 32 роки тому, під час військового стану.

– Сьогодні ми потребуємо цієї солідарності як союзники і віримо, що активна присутність Сполучених Штатів Америки в Європі гарантує нашому континенту безпеку, розвиток і демократію, – сказав Семоняк

Він зазначив, що виявом цієї солідарності є сильне НАТО, яке опирається на США і Європу, котра мусить більше дбати про свою безпеку. На думку Семоняка, події в Європі і біля її кордонів, у Північній Африці та Сирії, вимагають серйозно трактувати загрози й підсилювати Північноатлантичний Альянс.

– Польща готова до реальних і конкретних дій у цій сфері, модернізуючи збройні сили великими фінансовими потугами своїх громадян, організовуючи регіональну політику безпеки, – заявив керівник Міністерства національної оборони.

– Результативність цих дій і наших зусиль залежать від підтримки й присутності Сполучених Штатів Америки. Безпеку Польщі в цій частині Європи у ХХІ ст. ніхто не уявляє без Сполучених Штатів Америки, – підкреслив Семоняк.

Tvn24

PRACA // РОБОТА

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги
адміністратор	1 218	контроль за персоналом в залі ресторану, прийом замовлень; робота в рекреаційному комплексі "Срібні Лелеки"
апаратник апретування	1 800	знання обладнання легкої промисловості, вміння працювати на фарбувально-відбілюючій машині Джигер
бармен	1 500	обслуговування клієнтів, знання технології та рецептури приготування напоїв в кафе "Верби"
бармен	1 218	Підготовка напоїв, обслуговування клієнтів; робота в кафе "Савана"
бармен	1 220	потребує виконання робіт з обслуговування відвідувачів кафе, приготування напоїв, кафе "Магніт"
бармен	1 250	робота у піцерії "У Тата" по пр. Відродження, можливе стажування з подальшим працевлаштуванням
вальник лісу	2 300	рубка лісу за допомогою бензопили "Штіль"
вантажник	1 500	загрузка та вигразка ящиків з алкогольними товарами
верстатник деревообробних верстатів	1 250	робота на шліфувальному та торцювальному деревообробних верстатах
виробник м'ясних напівфабрикатів	1 250	Робота в гіпермаркеті "ТАМ-ТАМ", виготовлення, фасування м'ясних напівфабрикатів
Вишивальник	3 000	Робота на вишивальних машинах "ТАУІМА"
водій автотранспортних засобів	1 850	водій на автомобіль ГАЗ-3307
водій автотранспортних засобів	1 218	водій на маршрутний автобус "Богдан", інвалід 3 групи(загальні захворювання)
водій автотранспортних засобів	1 250	Здійснення поїздок в межах м. Луцька на автомобілі "Пежо"
водій автотранспортних засобів	1 220	обов'язки водія автомобіля DAF 2005 року, поїздки за кордон, доплата 10-20% від фракту
водій автотранспортних засобів	1 500	робота водієм на вантажний автомобіль з причепом TIR "VOLVO" (категорії С-Е)
водій тролейбуса	2 165	перевезення пасажирів громадським транспортом- тролейбусом "Богдан", "ЮМЗ", "ЗІУ"
геодезист	2 000	виконувати геодезичні зйомки,знання програми Autocad
дизайнер (художник-конструктор)	2 000	робота з клієнтами, підготовка ескізів гардин(вміння малювати), виїзд на об'єкти
директор комерційний	1 218	Знання ринку збуту робочого одягу та взуття, комунікабельність,оперативність.
диспетчер	1 500	робота з ПК, знання офісних програм; робота сутки через трое
електромонтажник з освітлення та освітлювальних мереж	2 232	забезпечення безперебійної та економічної роботи електрообладнання житлових будинків
електромонтер охоронно-пожежної сигналізації	1 218	під'єднання датчиків сигналізацій, прокладання кабелів
Журналіст	4 200	робота з ПК, аналітичні здібності, написання статей, робота з Інтернетом.
інженер	3 500	Заступник головного інженера-механіка
інженер	1 250	здійснювати контроль лісопилного виробництва, робота з дубом, розпил, сушіння, прийом, сортування
інженер	1 614	розробка проектів відведення, рекультивації земель, грошової оцінки земель, знання сучасної вимірювальної техніки
Інженер з використання водних ресурсів	2 137	Знання комп'ютерних програм "Arcgis" "Mapinfo", досконале володіння інтернет Explorer
інженер з охорони праці	1 500	Інженер з охорони праці з досвідом роботи в будівельній сфері. Знання правил охорони праці на будівництві
інженер з ремонту	1 500	інженер з ремонту офісної техніки(заправка картриджів,лазерних принтерів,ремонт друкууючої техніки)
Інженер-будівельник	2 000	нагляд за виконанням будівельно-монтажних робіт,поточний ремонт,капітальний ремонт
інженер-енергетик	2 000	ведення технічної документації, проводити електромонтажні роботи
інженер-землевпорядник	2 000	виконувати геодезичні зйомки,знання програми Autocad
інженер-конструктор (механіка)	3 000	Заступник головного конструктора. Розробка конструкторської документації металоконструкцій
інженер-програміст	1 500	розробка та створення веб-сайтів.Знання мов програмування PHP, HTML.

Посада	З/П	Вимоги
командир відділення	1 850	відсутність у кандидата та близьких родичів судимості, зріст вище середнього.
кондитер	1 560	вміння прикрашати бісквітні та інші кондитерські вироби
кухар	1 300	кухар на холодні страви
лаборант з фізико-механічних випробувань	1 800	контроль якості поступаючих матеріалів, компонентів, сумішей, формування кубів та випробування міцності залізобетонних виробів, контроль якості продукції
Листоноша (поштар)	1 500	матеріально-відповідальна особа, доставка пошти, пенсій, товарів народного споживання.
майстер дільниці	2 700	організація робіт з поточного ремонту
майстер з ремонту	3 000	ремонт та обслуговування інженерних мереж холодного і гарячого водопостачання, центрального опалення житлового фонду.
майстер лісу	3 000	ведення лісового господарства, відводи, оформлення і ведення документації (лісорубні роботи, матеріально-грошова оцінка, наряди)
Маляр	1 500	обов'язки маляра-штукатур, робота з будівельними матеріалами, фарбами
Маляр	1 300	проведення фарбування вітчизняних автомобілей та іномарок, підготовка до фарбування
Маляр	1 800	ремонт штукатурки, побілка, та фарбування стін.
Менеджер (управитель) з логістики	2 000	Організація перевезень та доставки товарів, перевірка накладних. Знання ІС бухгалтерії.
менеджер (управитель) із збуту	2 500	напрацювання бази клієнтів, реалізація продукції пов'язаної з утилізацією відходів (контейнери для сміття), можливе навчання на робочому місці. Співбесіда призначається після розгляду РЕЗЮМЕ, надісланого на електронну адресу v9h3@ukr.net
налагоджувальник ливарних машин	1 218	навики роботи з налагодження ливарних машин для лиття під тиском 711 А-08, 711 І-09, або учень
Налагоджувальник машин і автоматичних ліній для виробництва виробів із пластмас	1 218	вміння налагоджувати лінії для виробництва виробів із пластмас, робота на машині Kuysi 175/55, 410/110, 105/32, екстра 50/200, 250/50; або учень
начальник відділення зв'язку	1 930	зання касового апарату, на підміну відпусток, 0,5 одиниці заробітна плата 965грн.
оператор поштового зв'язку	1 400	матеріально-відповідальна особа, знання касового апарату, 0,5 ставки, заробітна плата 700 грн.
офіціант	1 220	виконувати обов'язки офіціанта в кафе"Верби"
офіціант	1 250	робота у піцерії "У Тата" по пр. Відродження, 20, можливе стажування з подальшим працевлаштуванням
охоронник	1 300	Здійснення охорони офісного приміщення та території автотранспортного підприємства
охоронник	1 220	охорона матеріальних засобів, будинків та територій підприємств, навчання на охоронника (при відсутності диплома)
охоронник	1 218	охорона матеріальних засобів, будинків та територій підприємств, організацій
охоронник	1 600	охорона приміщення банку Попередньо телефонувати по тел. 0674431695 (Борис Ярославич)
оцінювач	1 800	знання касової дисципліни, оцінка ювелірних виробів.
оцінювач-експерт	1 500	проведення експертно-грошової оцінки земельних ділянок
палітурник	1 600	поклейка обкладинок до книги, складання книжки, підбір аркушів, прошивка, обжим
пекар	1 600	виготовлення пекарських виробів: хліб, здоби, печиво.
Помічник юриста	1 800	Розробка проектів юридичної документації. Бажання працювати, прагнення до кар'єрного росту.
представник торговельний	2 500	реалізація ковбасних виробів, вміння заключати договори, облік готової продукції
провізор-косметолог	1 218	обов'язки косметолога, робота в перукарні "Любава", пр-т Соборності
продавець непродовольчих товарів	1 500	торгівля меблями, знання складових кухонних меблів, комунікабельність
продавець продовольчих товарів	1 300	продавець продовольчих товарів в магазин "Ваш кондитер", пр. Волі
продавець продовольчих товарів	1 500	Продавець продуктів харчування в магазині "Наріне". Знання касового апарату MP50, DATEX 500

Посада	З/П	Вимоги
продавець продовольчих товарів	1 325	продаж м'ясної продукції,знання 1-С бухгалтерії,магазин "М'ясна точка"
продавець продовольчих товарів	1 218	Продаж хлібобулочних та ковбасних виробів. Знання касового апарата
слюсар з ремонту автомобілів	1 218	вміння роботи розвал сходження, ремонт і обслуговування автомобілів, робота на СТО с. Рованці вул. Промислова
слюсар з ремонту агрегатів	1 696	здійснення контролю вимірювальних приладів та агрегатів, усунення дефектів устаткування
Слюсар із складання металевих конструкцій	2 000	Складання металоконструкцій (контейнери для сміття).
слюсар-ремонтник	2 000	ремонт машинно-комплектуючої гарнітури, мотоблоків, с/г техніки
стрілець	1 850	відсутність у кандидата та близьких родичів судимості, зріст вище середнього.
Технік-електрик	1 500	Робота з електромережами в транспортних засобах.
токарь	1 696	робота на токарно-гвинторізному станку І-к 62, вертикально-фрезерувальному та горизонтальному токарних станках
токарь	1 400	робота на універсальних токарно-винторізних станках
транспортувальник (обслуговування механізмів)	1 430	перевезення вантажу вручну з допомогою тачки
фарбувальник (виробництво текстилю)	1 555	вміння працювати на фарбувально-відбілюючій машині Джигер
Фітнес-тренер	609	проведення тренувань, майстер класів
формувальник брикетів	1 218	виготовлення брикетів, розвантажування, завантажування, прибирання
машиніст екскаватора	2 078	робота на дорожно-будівельних механізмах(машинах)
машиніст екскаватора	1 800	робота на одноковшовому екскаваторі, наявність посвідчення 3 розряду
Менеджер (управитель) в оптовій торгівлі	1 218	робота по пошуку ринку збуту робочого одягу та взуття, комунікабельність, оперативність.
Менеджер (управитель) з логістики	1 218	Комунікабельність, відповідальність, бажання працювати.
Менеджер (управитель) з логістики	2 000	Організація перевезень та доставки товарів, перевірка накладних. Знання ІС бухгалтерії.
менеджер (управитель) із збуту	1 218	пошук і супровід клієнтів з реалізації запасних частин до с/г техніки
механік	1 500	Обслуговування автомобілів Газель та Газон.
механік з ремонту транспорту	1 500	обслуговування та ремонт автомобілів "Reno", "Honda"
налагоджувальник ливарних машин	1 218	навики роботи з налагодження ливарних машин, або учень
Налагоджувальник машин і автоматичних ліній для виробництва виробів із пластмас	1 218	вміння налагоджувати лінії для виробництва виробів із пластмас, або учень
налагоджувальник холодноштампувального устаткування	2 000	проведення робіт по налагоджуванню холодноштампувального устаткування -преси для холодної листової штамповки типу КД, прес КД 2124, ножиці гільотинні,ручний листогин,(виробництво риннових труб,хомутів,тримачів)
начальник відділення зв'язку	1 930	зання касового апарату, на підміну відпусток, 0,5 одиниці заробітна плата 965грн.
оператор поштового зв'язку	1 400	матеріально-відповідальна особа, знання касового апарату.
охоронник	1 218	охорона матеріальних засобів, будинків та територій підприємств, організацій
оцінювач	1 800,00	знання касової дисципліни, оцінка ювелірних виробів.
оцінювач-експерт	1 500,00	проведення експертно-грошової оцінки земельних ділянок
перукар (перукар - модельєр)	1 218,00	майстер-перукар чоловічого залу в перукарні "Perfect"
перукар (перукар - модельєр)	1 218,00	перукар жіночого та чоловічого залу
підсобний робітник	1 450,00	Виконувати підсобні та допоміжні роботи при шиномонтажі
підсобний робітник	1 500,00	підсобні роботи на будівництві в с.Липини
підсобний робітник	1 218,00	робота на деревообробному виробництві

Крім того є багато інших вакансій,
за додатковою інформацією звертатися за адресою:
м. Луцьк, вул. Ярошука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

**IV MIĘDZYNARODOWY KONKURS PLASTYCZNO-LITERACKI
„POLAK - TO BRZMI DUMNIE”
POD HASŁEM „MÓJ BOHATER”**

IV Międzynarodowy Konkurs Plastyczno-Literacki „Polak - to brzmi dumnie”, jest adresowany do uczestników w wieku 5-20 lat z terenu Polski oraz środowisk polonijnych na całym świecie. Głównym celem Konkursu jest kształtowanie świadomości patriotycznej oraz zachęcenie dzieci i młodzieży do poszukiwania wzorców patriotycznych. Pragniemy, by konkurs zmobilizował uczestników do zgłębiania wiedzy o Polsce, tradycji i kulturze narodowej. Mamy również nadzieję, iż przyczyni się do tworzenia pozytywnego obrazu Polski wśród Polaków i cudzoziemców.

Tegorocznej edycji Konkursu towarzyszy podtytuł „Mój bohater”. Uczestnikom proponujemy przygotowanie pracy plastycznej lub literackiej prezentującej sylwetkę Polaka - bohatera, którego podziwiamy i pragniemy naśladować. Powinna nią być osoba wyróżniająca się szczególnymi zaletami, ważnymi dokonaniem bądź cechami takimi jak heroizm, altruizm itp. Może nią być postać znana z historii Polski, żyjąca współcześnie, bądź ktoś z naszego najbliższego otoczenia.

REGULAMIN KONKURSU

1. W konkursie mogą brać udział uczestnicy w wieku od 5 do 20 lat.
2. Prace powinny być wykonane samodzielnie oraz zgodne z tematem konkursu.
3. Każdy uczestnik może wziąć udział zarówno w części literackiej jak i plastycznej, zgłaszając tylko jedną pracę w każdej z kategorii.
4. Prace konkursowe powinny spełniać następujące warunki:
Część plastyczna:
- format: od A4 do A2 (min. 20x30cm – max. 40x60cm)
- technika: dowolna, z wyłączeniem technik przestrzennych oraz wyklejank wykonanych z nietrwałych materiałów.
Część literacka:
- forma literacka: opowiadanie, rozprawka, esej, felieton, reportaż, wiersz
- objętość nie może przekraczać 2 stron znormalizowanego tekstu (czcionka rozm. 12, typ: Times New Roman, odstęp 1,5).
5. Na odwrocie każdej pracy należy przykleić czytelnie wypełnioną kartę zgłoszenia.
6. Nadesłane prace stają się własnością organizatorów.
7. Przystąpienie do konkursu jest jednoznaczne z wyrażeniem zgody na publikację prac w celu jego popularyzacji oraz upowszechniania rezultatów (na stronie organizatorów, w wydawnictwie pokonkursowym, w prasie, itp.)
8. Prace należy dostarczyć do **7 kwietnia 2014 roku** na adres:

Prace plastyczne:
Galeria im. Śleńdzińskich
ul. Waryńskiego 24 a
15-461 Białystok
POLAND

Prace literackie:
Muzeum Wojska
ul. Kilińskiego 7
15-089 Białystok
POLAND

z dopiskiem „Polak - to brzmi dumnie”.

OCENA PRAC KONKURSOWYCH, NAGRODY

1. Oceny prac dokona komisja konkursowa, w skład której wejdą przedstawiciele organizatorów oraz znawcy przedmiotu.
2. Kryteria oceny:
Prace plastyczne – zgodność z tematem, kreatywność, przemyślana forma, czytelność przesłania, umiejętność posługiwania się wybraną techniką
Prace literackie – zgodność z tematem, merytoryczna poprawność, bogactwo treści, piękno i czystość języka, przemyślana i dopracowana forma.
3. Jury dokona oceny oraz przyzna nagrody i wyróżnienia w następujących kategoriach wiekowych:
I – 5-6 lat (dotyczy tylko części plastycznej)
II – 7-9 lat
III – 10-12 lat
IV – 13-15 lat
V – 16-20 lat
4. Jury może przyznać nagrody specjalne oraz dyplomy honorowe.
5. Przewidziane nagrody to materiały plastyczne, albumy, książki oraz pamiątki z Polski.
6. Wyniki ogłoszone zostaną w maju 2014 roku i opublikowane na stronie Galerii: **www.galeriaslendzinskih.pl** w zakładce: edukacja - konkurs.
7. Podsumowanie Konkursu, wręczenie nagród oraz otwarcie wystawy pokonkursowej odbędzie się w czerwcu 2014 roku w Sali Kameralnej Opery i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku, ul. Odeska 1. Prezentowaną we foyer wystawę będzie można oglądać do końca czerwca w godzinach pracy Opery.

Informacje dodatkowe można uzyskać pod numerem telefonu: **(48) 85 651 76 70** lub drogą mailową: **i.korolczuk@galeriaslendzinskih.pl**.

**Olimpiada Literatury
i Języka Polskiego**

22 lutego 2014 r. w siedzibie Konsulatu Generalnego RP w Łucku (przy ul. Dubnińskiej 22 b) o godz. 10.00 odbędą się zawody obwodowe Olimpiady Literatury i Języka Polskiego.

Zgłoszenia (formularz można pobrać na stronie www.monitor-press.com) przyjmowane są w Konsulacie Generalnym RP w Łucku (e-mail: karolina.golubiewska@msz.gov.pl) do 18 lutego.

Na podanej poniżej stronie znajduje się lista lektur do wyboru:
<http://www.olijp.pl/?q=node/12>

Olimpiada Ogólnoukraińska odbędzie się w terminie 15 – 16 marca.

Олімпіада**з польської літератури та мови**

22 лютого 2014 року в Генеральному консульстві РП у Луцьку (вул. Дубнівська, 22б) о 10.00 відбудеться обласний етап Олімпіади з польської літератури та мови.

Заявки прийматимуть у Генеральному консульстві РП у Луцьку (e-mail: karolina.golubiewska@msz.gov.pl) до 18 лютого (формуляр можна завантажити на сайті www.monitor-press.com).

Список літератури, яку потрібно прочитати до олімпіади на вибір, можна знайти тут: <http://www.olijp.pl/?q=node/12>

Загальноукраїнська олімпіада відбудеться 15-16 березня.

**POLSKIE RADIO
DLA ZAGRANICY**

Po polsku,
o Polsce i Polakach
na całym świecie

- Informacje, komentarze, opinie
- Wydarzenia w kraju i zagranicą
- Biznes, ekonomia
- Nauka, kultura, historia
- Społeczeństwo, sport

Łódź - Radio Niezależność	UKF 106,7 MHz	
Winnica - Radio TAKT	103,7 FM	18.30-19.30
Chmielnicki - WsimRadio	104,6 FM	22.00-23.00
Łuck - Radio Łuck	107,3 MHz	23.00-00.00
Z satelity Eutelsat 2 F 6 Hot Bird:		22.00-23.00

23.30 -1.00; 2.00-3.00; 4.00-4.30; 5.30-6.30; 7.30-9.00; 17.00-18.00; 18.30-19.30

Polskie Radio dla Zagranicy, Al.Niepodległości 77/85, 00-977 Warszawa, Polska
www.polskieradio.pl/zagranica/pl polska@polskieradio.pl

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania «Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2013 r.» Za pośrednictwem Fundacji „Wolność i Demokracja”

